LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 20. KETVIRTADIENIS, GEGUŽĖS-MAY 16, 1946 VOL.-METAI XXX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Nacionalio Fraternalio Kongreso vadovybė paskelbė metinę fraternalę savaitę, kuri įvyks gegužės 19-25 dienomis. Valstijų gubernatoriai ir kiti įžymūs pareigūnai užgiria tą savaitę, kurios tikslas plačiau supažindinti visuomenę su fraternaliu judėjimu, veikla ir nuopelningais darbais. Reik pasakyti, kad lietuvių tarpe fraternalizmas dar nėra giliau įsąmonintas. Užtad mūsų fraternalės organizacijos, neišskiriant nei mūsų LRKSA, yra toli atsilikę nuo kitų tautų organizacijų narių skaičiais, turtais ir veikla. Mūsų veikėjai kviečiami tą savaitę panaudoti propagandai ir naujų narių prirašymui.

Trijų didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministerių konferencija Paryžiuje neišsprendė nei vienos svarbesnės problemos. Kone visi U. S. sekretoriaus p. Byrnes pasiūlymai atsimušė į Maskvos griežtus kontra pasiūlymus. Ministerių konferencija turėjo apsvarstyti taikos sutartis su Vokietija, Italija ir su jų buvusiais satelitais—Rumunija, Vengrija, Bulgarija, Suomija ir išspręsti kitas problemas. Birželio 15-tą numatyta 21 valstybės taikos konferencija turės svarstyti neparuoštas sutartis, arba ji bus atidėta iki keturi didieji susitars.

Tuo tarpu kai Sovietų Rusija laiko pavergusi ištisą eilę valstybių ir varvina seilę į naujas teritorijas, anglai ir prancūzai savanoriai traukiasi iš Syrijos, kuri neužilgo taps pilnai laisva ir nepriklausoma. Gegužės 7-tą Anglijos atstovų butas 327 balsais prieš 158 balsus nutarė palaikyti vyriausybės nusistatymą ištraukti visas ginkluotas jėgas iš Aigipto. Reiškia, dar viena šalis be kraujo praliejimo įgis pilną laisvę ir nepriklausomybę. Kada gi raudonųjų fašistų smaugiamos tautos susilauks tos laimingos dienos—atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę? Ar daug dar kraujo turės nuplaukti iki Maskva susipras? Ašies sutriuškinimui Jungtinės Amerikos Valstybės paaukojo visą milijoną savo stipriausių vyrų, iš kurių arti 300,000 žuvo, 700,000 sužalotų. O kiek paaukota materialių ir kitokių gėrybių, kad ašies agresijai būtų padarytas galas, kad nukentėjusioms tautoms būtų grąžinta sumindžiota laisvė ir nepriklausomybė. Nejaugi tos aukos nueis niekais? O jos nueis niekais, jei vietoje sunaikintų agresorių įsigalės kitas, ar kiti agresoriai ir jie, kai smakai, ris ir naikins silpnesnes tautas.

Išrodo, kad Maskvos kontroluojama Lenkijos vyriausybė 90 milijonų dolerių paskolos iš Jungtinių Amerikos Valstybių negaus. Šios šalies vyriausybė pažadėjo garantuoti paskolą tik tada, jei Lenkijoje bus pravesti laisvi nacionaliai rinkimai, panaikintas vienos partijos diktatoriškas režimas, žiauri cenzūra ir sutartiesi turinys bus oficialiai paskelbtas visuomenės žiniai. Kadangi dabartinė Lenkijos vyriausybė [illegible] Maskvos bosų valios, tai ji vargiai galės išpildyti sutartyje įrašytus reikalavimus. O tų reikalavimų neišpildžius negaus paskolos. Vadinas, U. S. naudoja įvairias priemones padėti pavergtiems kraštams greičiau nu-

WISCONSIN APSKRITIS PRITARĖ REKONVERSIJOS PLANUI

Apskrities Suvažiavimo Nuotaika.—Pamokslas.—"Didžiausia" Kuopa.—Narių Nuotaika Chicagoj

Trys Pažymėtini Dalykai

Sekmadienį, gegužės mėn. 5 d., įvyko LRKSA Wisconsino apskrities susirinkimas, kuriame ir man teko dalyvauti. Susirinkimas buvo Šv. Gabrieliaus parapijos salėj, Milwaukee, Wis.

Tame susirinkime man metėsi į akis trys dalykai:

1. Fraternalinė nuotaika dalyviuose.
2. Kun. Petro Činiko, M. I. C., pamokslas.
3. "Didžiausia" LRKSA kuopa.

Tikrai buvo jauku būti tokiame susirinkime, kuriame visą laiką vyravo broliška, fraternališka dvasia. Suvažiavusių penkių kuopų (tiek kuopų Wisconsino steite ir tėra) pusėtinai gausus atstovų būrys ne tik gyvai domėjosi savo organizacijos reikalais, bet svarstė ir tarėsi, kaip jos veiklą plačiau praplėsti, kaip vieni kitiems daugiau padėti.

Rekonversijos Reikalai

Labai plačiai, smulkmeniškai, ramiai ir rimtai apsvarstyti rekonversijos arba narių certifikatų (Class A) perrašymo reikalai, kuriuos man teko referuoti. Iš pastatytų man klausimų aš mačiau, kaip mūsų broliai viskonsiniečiai rimtai rūpinasi savo brangios organizacijos gerove ir ateitimi. Tie klausmai buvo ne priekabių ieškojimas, ne politikavimas, kaip tokiais atvejais dažnai pasitaiko, bet noras daugiau sužinoti ir geriau svarstomą klausimą suprasti. Miela buvo į tokia dvasia pastatytus klausimus atsakinėti, paaiškinti.

To labiau šeimyniško, negu formalaus, pasikalbėjimo ir išsikalbėjimo pasekmės buvo tokios, kad mes visi vienodai supratom ir nusprendėm, jog **valdžios reikalavimas ir Vykdomojo Komiteto pradėtas darbas perrašyti senus narystės certifikatus (Class A) į naujus, yra daroma išimtinai pačių narių gerovei ir organizacijos ateičiai užtikrinti.**

Kai kuopų atstovai iš konkrečių davinių sužinojo, kad nariai, persirašę į 3% certifikatą, atgauna savo rezervus net iki 100 procentų ir kad jie turi trejopą pasirinkimą, jei toks reikalas būtų ir norėtų: grvnų pinigų vertybės, išmokėto ir pratęsto poliso, rekonversijos planui mielai pritarė ir pažadėjo viska daryti iš savo pusės, kad tą planą savo apskrities kuopose kuo greičiausia įgyvendinti.

Kiti Apskrities Reikalai

Kai kurie net išsireiškė, kad, palyginti su rezervais, su duodamu pasirinkimu, su kreditu amžiaus atžvilgiu, nustatyti narystės mokesčiai visai nėra aukšti. Ką reiškia mokėti vienas, kitas centas daugiau, kuomet ir blogiausiame atvejuje narys jam priklausančiu rezervų arba sumokėtų pinigų nepraranda.

Be rekonversijos reikalų, apskrities suvažiavime svarstyta 55-to seimo klausimas ir daug kitų dalykų aptarta.

Suvažiavimui pirmininkavo p. Lemešius (Kenosha, Wisc.), sekretoriavo p. Jankūnas. (Port Washington) Apskrities iždininkas yra p. Vasiliauskas (Sheboygan, Wisc.).

Pamokslininko Žodis

LRKSA apskrities suvažiavimas prasidėjo su pamaldomis Šv. Gabrieliaus bažnyčioj. Jos klebonas kun. Petras Činikas, M. I. C., savo visą pamokslą pašventė Lietuvių R. K. Susivienymui Amerikoj. Kiek aš, tiek visi mūsų organizacijos nariai tuo labai džiaugėmės. Džiaugėmės dėl to, kad labai teisingai apibudinta krikščioniškojo fraternalizmo, savišalpos svarba, ypač kad giliai įvertinta pasauliečių gražios pastangos organizuotai dalyvauti katalikiškoj akcijoj. Anot pamokslininko, LRKSA ir kitos panašios organizacijos tai yra pats stipriausias Amerikos lietuvių katalikų parapijų pagrindas, lietuvių tautinio išsilaikymo tvirtovės, mūsų ateities viltis.

Negalima buvo nesidžiaugti tuo, kad Amerikoj gimęs ir augęs kunigas taip giliai vertina lietuvišką fraternalinę organizaciją. Tai geras reiškinys ir šaunus pavyzdis. Daugiau jų—o mūsų lietuvių katalikų organizuotasis veikimas bujote bujotų.

Kuri iš LRKSA Kuopų "Didžiausia?"

Atsakymą į šį klausimą duoda Port Washington, Wis., kuopa.

Ji nėra didžiausia narių skaičiumi, bet didžiausia tuo, kad veik kiekviena lietuvių šeima Port Washingtone turi savo atstovą (narį) LRKSA kuopoje. Prie parapijos priklauso 24 šeimos, o LRKSA kuopoje yra 20 narių. Šia proga pažymėtina, kad portvašingtoniečiai turi bažnytėlę ir kas antras sekmadienis iš Sheboygan atvyksta lietuvis kunigas pamaldas atlaikyti.

Įsivaizduokime sau, kaip gausinga būtų mūsų organizacija—LRKSA, jei tokia proporcija, kaip Port Washington, visų mūsų parapijų žmonės prie jos priklausytų. Rodos, taip turėtų būti ir galėtų būti. Ar ne?

Nuotaika Chicagoj

Šiuos žodžius rašantis vis daugiau ir daugiau gauna paklausimų iš narių apie certifikatų pakeitimo arba perrašymo pradėtą vajų. Paklausėjų tarpe buvo ir p. **Antanina Nausėdienė**, visuomenės veikėja ir buvusi Vykdomojo Komiteto narė (centro iždo globėja), kurios vyras Izidorius Nausėda (jau miręs) yra buvęs LRKSA prezi[illegible]

jusi smulkmenas apie rekonversijos planą, nuoširdžiai džiaugiasi, kad toks planas yra. Anot jos, turime būti dėkingi, kad laiku sumanyta rekonversiją pravesti, nes tai daroma narių gerovei ir organizacijos ateičiai sustiprinti ir užtikrinti.

Ir daugiau čia, Chicagoj, girdžiu panašių išsireiškimų. Laukiama, kada bus galima konkretų žingsnį padaryti—pakeisti narystės certifikatą.

[illegible]

TREMTINIŲ GYVENIMAS SIBIRE

New York (LAIC).—Netrukus sueis penkeri metai, kaip dešimtys tūkstančių lietuvių gyvena ištremti, tolimuose Azijos plotuose. Kaip jie ten gyvena, iš dalies, galime suprasti pasiskaičius neseniai New Yorke išleistą knygą "Conducted Tour". Ją parašė Ada Halpern. Tai lenkų kilmės moteris, baigusi Šveicarijoj matematikos mokslus daktaro laipsniu ir gyvenusi Lwove. Lenkiją rusams okupavus, raudonoji policija ją suėmė ir išvežė į Kazakstaną. Kai lenkai pradėjo savo žmones repatrijuoti, ji įstojo į besiformuojančius legijonus, ir taip ištrūko iš Rusijos.

Knygoje pasakojama, kad sugrūdę tremtinius į prekinius vagonus, retai teduodami vandens, dar rečiau maisto, per dvi savaiti okupantai juos gabeno į Ayagouz stotį Kazakstane. Iš tokio nežmoniško tremtinių traktavimo daugelis susirgo, kai kurie numirė, kai kurie nusižudė. Gyvais išlikusius išmetė prie vieno kaimelio, tiesiog lauke, nenurodydami nei kur eiti, nei kur dėtis. Daugumoje tai buvo moterys; vyrus nuvežė į sunkiuosius darbus arba kalėjimus. Tarp ištremtųjų buvo net 80 metų senelių. Šiaip taip išmestieji įsiprašė į molines, pilnas parazitų, vietinių gyventojų dūmines grįčias. Mažai teduodami maisto, vietos gyventojai pradėjo juos pusbadžius varinėti į darbus kasinėti metų metais prisirinkusias mėšlų krūvas, vaikytis po kalnus su ganomom karvėmis ir t. t. Kartais juos apgyvendindavo iš šaknų supintose palapinėse, kur nei stogo nebuvo. Nauji jų šeimininkai visom priemonėm viliodavo iš jų atsivežtą arbatą, batus, marškinius ar kitus kokius reikmenis, baisiai mėgdami kyšius. Neretai moterys būdavo pristatomos prie maišų nešimo ir jos turėdavo per dieną išnešioti net 55 maišus po kokius 125 svarus. Po sunkaus darbo, grįždavo žiemą į šaltas pirkias, gi su maistu būdavo taip bloga, kad tremtiniai, savo gyvybei palaikyti, buvo priversti griebti ėdalo, kuriuo kazokai gyvulius maitindavo. Žiemos metu siausdavo tokie vėsulai ir pūgos, kad pusnimi eidamas, galėjai viršum stogo išeiti, o ties durimi reikėjo tunelius išsikasti.

Šitokiose ir blogesnėse sąlygose, Rusijoje dar tebėra dešimtys tūkstančių iš Lietuvos prievarta išvežtų žmonių.

BELGIJOS LIETUVIŲ STUDENTŲ PADĖKA BALF'UI

Mes, Luveno universiteto studentai lietuviai siunčiam nuoširdžią padėką geraširdžiams savo tautiečiams Amerikoje, kurie, organizuotai, per BALF'ą ateina į pagalbą po visus kraštus išsiblaškiusiems tautos nariams. Gerasis mūsų globėjas kun. Julius Danauskas yra BALF'o įgaliotinis Belgijai. Per jo malonų tarpininkavimą ir rūpesčius mes turime laimę būti BALF'o sušelpti ir per tai galime studijuoti. Tas mums duoda didžiausią džiaugsmą ir viltį ateičiai. Pašalpa mums yra ne tik materialinė bazė studijoms, bet ir moralinė pagalba. Mes juntam, kad nesam palikti likimo valiai, esam išvaduoti iš tarnybų, kuriose kartais kambarinis šuo labiau mylimas, negu svetimtautis tarnas. Mes galime sėdėti universiteto suole šalia laisvų tautų studentų—belgų, olandų ir kitų. Nežinodami Lietuvos ateities ir laiko, kada galėsime į ją sugrįžti, mes kuriame sau ateitį svetur, tikėdami būti naudingi ir savo Tėvynei. Visad didžiuojamės geraširdžiais Amerikos lietuviais ir liekame jiems didžiai dėkingi.

Luveno Universiteto studentai
1946 m. balandžio 5 d.
Louvain, Belgija

Kaune Universiteto rūmai (Gedimino ir Mickevičiaus gatvėse) užimti NKVD, o universitetas perkeltas į Žemės Banko rūmus; universiteto biblioteka į Prekybos ir Pramonės rūmus.

NKGB SUĖMĖ JONĄ NAVAKĄ

New York (LAIC).—Pranešimu iš Lenkijos, NKGB sausio 25 d. suėmė Dancige buvusį Klaipėdos krašto gubernatorių ir garsiosios Neumanno bylos iniciatorių *Joną Navaką*. Tą pat dieną buvo Dancige suimtas ir paskutinis Latvijos ministeris Lietuvai, Seja.

Dancige drauge su Navaku gyveno jo sesuo Gavelienė su sūnum ir mirusio generolo Vl. Navako žmona su trimis vaikais. Jie kenčia didelį skurdą.

Nuo kovo mėnesio vidurio, visoj Lenkijoj vyksta intensyvus lietuvių ir kitų baltiečių gaudymas ir gabenimas į rytus. Tą darbą atlieka pati NKGB.

SUSITARĖ DĖL STREIKO PALIAUBŲ

Washingtonas.—Gegužės 10-tą minkštos anglies operatoriai ir angliakasių atstovai susitarė dėl dviejų savaičių "paliaubų".

Angliakasių vadas John J. Lewis davė pranešimą angliakasiams stot į darbą.

Iš viso streikavo 400,000 angliakasių.

Prezidentas Truman pageidavo, kad operatoriai ir darbininkai susitartų iki gegužės 15-tos.

ŽUVO 28 LAKŪNAI

Munson, Florida. — Gegužės 10-tą, lavinimosi manievruose, susitrenkė du dideli laivyno lėktuvai. Žuvo 28 lakūnai.

Chicago, Ill.—Gegužės 17-tą, Marywood priemiesty chemijos laboratorijoje įvyko sprogimas. Du mokiniai žuvo, vienas sunkiai sužeistas.

Grant, Mich.—Gegužės 11-tą netoli Bridgeton atrado moteriškės ir mergaitės lavonus. Autoritetai tiria, kas jas nužudė.

Philadelphia.—Gegužės 10 naktį dėl gaisro žuvo buvusio valstijos senatoriaus duktė Miss Corona Sutton.

Dampreny, Belgija.—Gegužės 8-tą anglies kasykloje įvyko didelė eksplioizija. Žuvo 18 asme-

PIRMYN SU "GARSO" KARDU!

Brangus ir Malonus
Pone Redaktoriau:—

Su didžiu pasigerėjimu skaitau ir nuoširdžiausia pritariu garbingam sumanymui ir šauniam tikslui, kad prakilnadvasio savaitraščio "Garsas" naudai rengiate metinę pramogą Rocky Glen Parke, Pa., rugpiūčio mėn. 18 d., 1946 m. Trokštu ir aš asmeniškai prisidėti savo darbu šiam prakilniam jūsų žygiui, arba įmūryti bent vieną taurią plytą į katalikiškai karingo mineto laikraščio išeivijoje prakilnios ateities lietuviškus rūmus, todėl prašau išsiųsti man tuojau bent **10 knygučių pramogos tikietėlių**, kuriuos iki vieno išplatinsiu savo draugų ir bičiulių tarpe.

Jei šiandieną išsijuosę, prakaituodami, nepaisydami darbo, nuovargio, gyvybei pavojaus ir šimtais milijonų dolerių išlaidų kruopščiai darbuojasi įvairaus plauko mūsų pačių tautos žudytojai—graboriai, duobkasiai ir pasauliui tironiškos vergijos nešėjai, vargo, nelaimių,ašaru ir iki šiol gentkartėse negirdėto skurdo žmonėse platintojai—komunistai, ateistai ir jiems panašios rūšies parazitai, — nejaugi mes, šaunieji katalikai, Kristaus prakilniu idealų gyvenime vykdintojai—dvasiškiai, ar pasauliečiai—pasiliksim apsileidėliais, neveikliais, tiesiog liurbiais, ir savo uoliu darbu neprisidėsm prie bendros katalikiškos spaudos platinimo, ypatingai "Garso" moralės ir medžiaginės paramos per būsimąją tam tikslui rengiamą pramogą Rocky Glen Parke, rugpiūčio mėn. 18 d., 1946 metais?

Jei mes bendrai šiandien su ypatingu entuziazmu džiaugiamės, kad šimtais tūkstančių atsivertėliu kasmet gryžta į tiesos kelią prie Katalikų Bažnyčios, nejaugi mažesnis džiaugsmas pražydėtu mūsų širdyse ir užsiliepsnotu mintyse, regiant, kad mūsų pačių broliai-sesės lietuviai, suklaidinti įvairių komunizmo, ar maternalizmo idėjų, bedievių draugų ir jų tiesiog šlamštinės spaudos, sugryžtu į tikros tiesos, šviesos ir taurios lietuvybės kelius?!! O tas neklaidingas kelrodis yra mūsų pačių geras jiems pavyzdys, katalikiškas laikraštis ir knyga. Tik pagalvokime rimtai ir suprasime gerai, kad minėtos spaudos platinimas ir finansinė param, yra tai kiekvieno gero ir pavyzdingo kataliko šventa priedermė ir sykiu tikro lietuvio patrijoto amžiais užūgdytos meilės Lietuvai neatidėliotina ir skubi pareiga.

Taigi, petys gi į petį, broliai-sesės lietuviai.
Pabudę iš neveiklybės liurbiško miego.
Suburkime savo galingas jėgas ir darbo vaisiais
Parenkime uoliai prakilnąjį savaitraštį "Garsą".
Padvigubinkim jo naudai rengiamus vajus, pramogas.
Dauginkim dešimteriopai skaitytojų kariuomenės
Veiklias ir gausias eiles mūsų išeivijos plačiame tarpe.
Kad "Garso" garsas pasklystų kiekvieno lietuvio name!

Padangės Aras
Gegužės 16 d., 1946 m.

LRKSA 13 kuopos, Baltimore, Md., sekretorius J. G. Būdelis rašo:

"Gerbiamieji:—Gavau 10 tikietų knygučių dėl metinės "Garso" pramogos. Jei išpardavimas taip eis, kaip pereitą sekmadieni, tai dar reikės nemažiau kaip 10 knygučių."

Turime žiniu, kad ir kitose vietose tikietų platinimas gerai vyksta.

DAR 61 BUDELIS NUTEISTI

Dachau, Vokietija. — Gegužės 11-tą militaris U. S. teismas pripažino kaltais 61 nacį, kurie vedė Mauthause koncentracijos stovyklą ir nukankino ir išžudė tūkstančius nelaisvių. Vienas buvęs nelaisvis, išlikęs gyvas, Izak Gruenberg, liudijo, kad stovyklos vedėjai dar gyvus žmones sumesdavo į krematorijos pečius ir sudegindavo.

58 paskirta mirties bausmė, trims viso amžiaus kalėjimas.

ISTORINIŲ DOKUMENTŲ LIKIMAS

Lietuvos Tarybų Soc. Respublikos Mokslų akademijai buvo perduoti seni iš 15 šimtmečio kunigaikščių rankraščiai, įvairūs metraščiai, popiežių bulės ir kiti vertingi dokumentai bei knygos. Nurodoma, kad visi šie dokumentai buvo paimti iš Vilniaus muziejų ir archyvų 1915 m. vokiečiams besiartinant į Vilnių.

Wilmington, Del. — Gegužės 13-tą trijų automobilių koalizijoje žuvo penki philadelphiečiai.

Princeton, Ill.—Gegužės 12-tos naktį namo gaisre žuvo John W. Bailey ir du jo vaikai.

Nuernberg.—Gegužės 2-tą iš pasalų nušauti du U. S. kareiviai. Autoritetai ieško žudikų.

Tunica, Miss.—Gegužės 13-tą automobiliaus nelaimėje žuvo šeši

ITALIJOS KARALIUS ABDIKAVO SŪNAUS NAUDAI

Neapolis.—Gegužės 9-tą Vittorio Emmanuelis III formaliai atsisakė nuo Italijos karaliaus sosto, kurį jis laike beveik 46 metus. Jis su savo žmona ketina apsigyventi užsienyje. Abdikuodamas pareiškė norą, kad sostą užimtų jo sūnus Umberto.

Buvusiam karaliui Emanueliui III teko pergyventi, ypatingai į pabaigą, tragingus laikus. Įsigalėjus diktatoriui Mussolini ir jo fašistams, karaliaus vaidmuo pasidarė nežymus. Prieš jo norą šalis buvo įtraukta į tarptautines avantūras ir į karą, kuris privedė šalį prie baisios katastrofos iš kurios nežinia kada ir kaip išeis.

LIETUVIAI PERKELTI IŠ BELGIJOS Į VOKIETIJĄ

Briuselis, Belgija (LAIC).—Britų karo belaisvių stovykloje Belgijoje laikyti lietuviai (iš viso 1,846 vyrai) išleisti į laisvę ir perkelti į Borghorst miestelį prie Munsterio į vieną išvietintųjų stovyklą. Tarp tų lietuvių yra 27 karininkai, 54 asmenys nepilnamečiai—tarp 12 ir 18 metų. Stovyklos patalpos neapšildomos, o tie vyrai teturi tik po vieną antklodę, be to—jiems trūksta drabužių. Daugelis gerokai išvargę ir sunykę. Būdami Belgijoje, jie leido savo biuletenį—"Sveiki[illegible]

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Vlst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

IR KO PAGALIAU SUSILAUKSIM?

Mūsų ir pasaulio didžiuliai ponai tik važinėja, tik tariasi. Ir kurių naudai tie pasitarimai išeis?

Šiandien prieš mūsų akis stovi pasaulinė suirutė—jei ne politiniu, tai ekonominiu atžvilgiu; arba ir politiniu ir ekonominiu atžvilgiu.

Pastebėjot kasdieniniam gyvenime, kai gaidžiai kaujasi ir kai stipresnis jų laimi—skrenda ant tvoros, suplasnoja sparnais ir visa savo gaidiška puikybe skelbia vištų karalijai linksmą nugalėjimo valandą.

Šiandien pasaulį viešpatauja raudonasis gaidys; kiti, rodos, dar stipresni gaidžiai, nusileidžia anam, pasiruvusiam žmonijos kraujų gaidžiui. Kas šiandien tokią nevykusią pasaulį padėti galėtų nušvieisti bei išaiškinti? Gal kas pasakys, kad ir kiti pasaulio gaidžiai keičia savo plunksnas ir žymiai pradeda raudonuoti . . . Pranūziškas gaidukas jau gerokai kai žėri raudona spalva; britu—per plunksnas jau ir skerbiasi raudonumas; Amerika taip gi prisiperėjus nemaža neaiškios spalvos viščiukų, kurie cypsi ir seka savo tėvą—komunistų rėksnį—pasaulio taikos ardytoją, tautų naikintoją. Dievo, tikėjimo ir dorovės didžiausį priešą.

Taigi, susirinkę keturi pasaulio gaidžiai, viso pasaulio tautoms ir kraštams, gieda nupintą ant savo kurpalio giesmę, kurios pasaulis tikrai nesupras ir nepriims, nes tikrai gal bus tai biauri ir šlykšti mažosioms tautoms giesmė. Tat ir klauskim šiandie savęs—ką gi mums ir visoms tautoms atneš rytojus, ko gi pagaliau mes susilauksim?

R. G.

LIETUVOS LAIVYNO LIKIMAS

New York (LAIC).—Europoje išeinančiame lietuvių laikraštyje "Laisvės Varpas" pranešama, kad 1940 metais Lietuva savo upyne jau turėjo 21 garlaivį, 9 motorlaivius ir 47 baidokus. Šios flotilijos pajėgumui įvertinti, reikia atsiminti, kad pav., vienas 600 tonų talpos baidokas galį paimti net 40 vagonų krovinį. Visi tie laivai buvo daugiausia privačių savininkų nuosavybė. 1936 m. Klaipėdoje susikūręs "Lietuvos Baltijos Lloydas" turėjo 8 jūros laivus. Ta bendrovė stengėsi perimti ir vidaus laivininkystę; buvo išnuomavusi ar nupirkusi visą eilę garlaivių ir baidokų ir pastačiusi kelis metalinius baidokus.

Šiuos visus laivus bolševikai pervedė upių komisariato žiniai. Tuo kurie Lietuvos laivai buvo [illegible] net į Pripetės baseiną.

Vokiečiai laivų savininkams [illegible]no. Vietoj to, suorganizavo "Nemuno laivininkystės bendrovę", kuri turėjo tarnauti "Di[illegible] Reicho" interesams. Vie[illegible] geriausių Lietuvos laivų [illegible]ną" pasisavino Tilžės laivininkystės firmos savininkas [illegible]ugschat ir perkrikštijęs ją į [illegible]ussen" paleido vežioti keleivių Tilžės-Smalininkų, ir Tilžės linijomis. Sovietams [illegible] į Lietuvą, vokiečiai Nemuno laivininkystės bendrovę [illegible] į Karaliaučių, įsakydami [illegible]ktis ir visiems laivams. [illegible] Sovietų orinio puolimo [illegible] Karaliaučiaus uoste buvo [illegible], "Palangos" kapitonas [illegible] 1944 m. rugpiūčio 30 [illegible] Karaliaučiaus bom[illegible]ą buvo sudegintas mo[illegible] "Neris".

[illegible] sovietų žiemos puoli[illegible] laivyną užklupo [illegible] rusiuose ir tik mažai [illegible] pavyko pasiekti Vakarų [illegible]. Du nedideli garlaiviai [illegible]ko Vilniuje. Remonto [illegible] garlaivis "Matilda" [illegible]kirberke, "Liūtas", "Vene[illegible]", "[illegible]", "Nemunas", "Švy[illegible]", "Kęstutis" liko Karaliau[illegible]" ir "Vilnius" [illegible]

Kelius iš Karaliaučiaus į Piluvą ir, berods, abu kanale nuskendo. "Lietuva", "Rambynas" ir "Vytis" atplaukė į Piluvą ir ten liko. "Ekspresas", "Vaidyla" ir valdiškasis "Vilnius" liko paskandinti Helloj, prie Dancigo.

"Karys" liko Kuestrine, o "Jėga"—kur-tai tarp Berlyno ir Bydgoščio. Tiktai "Balanda" ir "Lithuania" laimingai pasiekė vakarus.

Motorlaivai: "Birštonas", "Vilkas", "Bebras", "Linksmutė" ir "Merkys" liko Karaliaučiuje. "Žemaitis", per ledus prasimušęs į Piluvą ir pasileido į vakarus. Jo likimas mums nežinomas. Iš motorlaivių tik "Ūdra" ir "Lapė" pasiekė vakarus. 28 baidokai pasiliko Karaliaučiuje, kiti išsimėtė po visus Rytprūsius.

Iš baidokų tik vienas "Rimgaila" pasiekė vakarus.

Tuo būdu, gražioji dalis lietuviškojo laivyno žuvo.

RENKA MEDŽIAGĄ APIE LIETUVIŲ KANKINIUS

New York (LAIC).—Europoje yra susidaręs Lietuvių Politinių Kalinių Komitetas, kurs be kitų dalykų, yra susirūpinęs išsaugoti istorijai žinias apie nacių nukankintus Lietuvos žmones, kartu su jų mirties aplinkybėmis, kaip datos, kalinimo priežastys, tardymai, kankinių laikysenos bruožai, kankinimo ir mirties aplinkybės, kūno likimas, fotografijos, būdingesni laiškai, testamentinės frazės, ir tt. Lietuvių Politinių Kalinių Komitetas tą darbą yra pavedęs buv. Stutthofo kaliniui kun. prof. Stasiui Ylai.

Susisiekimas Lietuvoje traukiniais labai sunkus. Tarp Vilniaus ir Šiaulių traukiniai eina kas antrą dieną. Važinėti galima tik tarnybiniais—partiniais reikalais ir tik [illegible] partijos pareigū[illegible]

Apžvalga

NAŠLAIČIŲ GELBĖJIMO REIKALU

Savaitraštis "Amerika" jautriais žodžiais ragina Amerikos lietuvių visuomenę gelbėti lietuvius našlaičius:

"Kur nors pasaulyje į mus žiūri didelės ir liūdnos našlaičio akys—ar prieglaudos namuose, ar nuo plataus vieškelio, ar benamių eilėje laukiant, kad į jo dubenėlį iš bendro katilo įpiltų sriubos.

"Jis alkanas ir menkai aprengtas. Jo veideliai įkritę, o drabužiai nudribę ir apdriskę.

"Tas našlaitis stovi svetimas šios žemės maišatyje, ir jis nežino, kas jį paims už rankos, kas gražiu žodžiu užkalbins ar keliu pavedės ir nakčiai pastogėn priglobs.

"Šios žemės vieškeliuose šiandien daug tokių našlaičių—be priežiūros, alkanų, netekusių tėvo, motinos ir giminių.

"Ir kai jūs įsistebite į ju liūdnus veidukus, ūmai sudreba jūsų širdis: juk tos akys tokios artimos ir tokios brangios tau!

"Taip, jos artimos ir brangios mums, nes tarp tų našlaičių yra ir mūsų tautos vaikų tas berniukas ar toji mergytė, kurie liko be namų šilumos ir paguodos žodžio, yra našlaičiai lietuviai.

"Visur jų šiandien su iksi. Daug jų yra Lietuvoje, kur jų tėvus išžudė karas, ar atskyrė trėmimai ir kalėjimai.

"Kiti jų, Lietuvos mažutėliu, patys neša sunkią ištrėmimo dalią Rusijos gilumoje. Ne vienas jų jau mirė ten, nepakėlę žiaurios priespaudos, atskyrimo nuo savo žemės ir savo brangiausiųjų. Jie gra graudi auka kruviname mūsų amžiuje, kuris ir prieš kūdikius pakėlė savo žudančią ranką.

"Dar kiti likimo buvo nublokšti Vakarų Europon, svetimon žemėn, kur nėra jiems motinos rūpesčio ir jos meilės.

"Taip stovi lietuvis našlaitis, senos ir garbingos tautos sūnus, ir liūdnai žvelgia į žmones: kas pasilenks prie jo vargšės galvelės, kas jam tars paguodos žodžius, kas jam atstos žuvusį tėvą ir motiną brangią, kas jį alkaną papenės ir nuogą pridengs?

"Ištieskime ranką našlaičiui lietuviui, priglobkime jį, priimkime savo namų židinyn: tegul jis auga žmonių meilėje ir savo tautiečių rūpestingume.

"Jis yra mūsų mažasis brolis, ir jį yra mūsų jaunoji sesuo. Kada jų liūdnos akys veizdi į mus, ieškodamos užtarimo ir prieglaudos, neužkietinkime savo širdžių.

"Vaikui, nors jis ir našlaitis būtų, priklauso ateities dienos."

BOLŠEVIKŲ GOBŠUMUI NĖRA RIBŲ

Dienraštis "Draugas" raso, kad bolševikų gobšumas veda iš kantrybės Amerikos diplomatus.

"Kalbant apie Italijos karo reparacijų klausimą, Molotovas pareikalavo iš Italijos 300,000,000 dolerių. Sekr. Byrnes griežtai ir atvirai pasisakė prieš tą reikalavimą, nes, anot jo, Rusija gausianti keletą didelių Italijos laivų, kurių kiekvienas kainuoja po 100 milijonų dolerių. Atsakydamas į tai Molotovas pastebėjo, kad tie laivai, girdi, yra karo grobis, bet ne atlyginimas už karo nuostolius. Bet čia p. Byrnes atšovė, kad ne rusai Italiją išlaisvino ir ne rusai tą grobį (Italijos laivyną) paėmė.

"Iš to susikirtimo matyt, kad Maskva norėtų ir Italiją taip apiplėšti, kaip ji apiplėšia tuos kraštus, į kuriuos jos kariuomenė koją įkėlė. Bet amerikiečiai ir anglai elgiasi kitaip. Jie aiškiai žino, kad ekonomiškai visiškai parblokšus Italiją ar kitą kraštą, jis niekuomet negalės atsistatyti ir savo žmonių pagrindinius reikalus aprūpinti. Tuo atveju tuos kraštus per daug metų reikėtų šelpti. Ir kas gi juos šelptų ir šelpia, jei ne Amerika?

"Sekr. Byrnes priminė Molotovui, kad Jungtinės Valstybės jau įdėjo į Italijos šelpimą 500 milijonų dolerių, neskaitant tų milžiniškų sumų, kurias Amerika išleidžia per U. N. R. R. A.

"Rusų bolševikų akiplėšiškumas taip toli eina, kad jie visus Europos ir Azijos kraštus norėtų apiplėšti, jų turtą Rusijon išgabenti, juos ubagynais paversti, o jų žmonių šelpimą, jų gyvybės gelbėjimą pavesti Amerikai. Vadinas, rusai plėš, vogs, savo kraštą turtins, o amerikiečiai jų nuskriaustuosius šelps. Tai tokį partnerį Amerika turi. Tai šitaip Stalinas kooperuoja pokarinio pasaulio atstatymo darbuose."

NEMALONUS PRIMINIMAS

"Vienybė" rašo:

"Tiems, kurie dabar taip garsiai kalba apie maisto taupymą, reikėtų priminti tuos netolimus laikus, kai Amerikoje buvo apariamos bulvės, deginami grūdai, jūroje skandinami apelsinai, o kiaulės skerdžiamos ir kasamos į žemę.

"Ir tai buvo tais depresijos laikais, kai tūkstančiai bedarbių miestuose stovėdavo eilėse ir laukdavo lėkštės sriubos.

"Bet . . . kai Amerika išėjo į karą, tai nedaug trūko, kad tie patys trumparegiai politikieriai būtų pradėję bulves sodinti gatvėse.

"O vis dėl tų kainų . . .

"Pirma grindys smuko, dabar lubos kyla . . ."

DOSTOJEVSKIS BUVO LIETUVIŲ KILMĖS, SAKO JO DUKTĖ

New York (LAIC).—Europoje lietuvių leidžiamas laikraštis "Naujasis Gyvenimas" persispausdino ištrauką iš Dostojevskio dukters Aimos Dostojevski parašytos biografijos apie savo tėvą.

Vienoje vietoje, ji rašo: "nusistebėjimo vertas dalykas, kad visi biografai mano tėvą laiko rusu, ir tai dar pačiu rusiškiausiu iš visų rusų. Tikrumoje, Teodoras Dostojevskis yra rusas tiktai iš savo motinos pusės, maskvietės. Iš tėvo pusės jo šeima yra lietuviško kilimo. Iš visų buv. rusų imperijos kraštų Lietuva, be abejo, yra pats įdomiausias . . ."

Kai kurie Dostojevskį bandė priskirti prie lenkų. Apie tai jo duktė savo knygoje sako: "Ne kiek netenka abejoti, kad mano senelis buvo išaiškinęs vaikams savo kilmę, nes aš dažnai girdėdavau, kaip mano tėvas, o vėliau ir mano dėdė, sakydavo: "Mes, Dostojevskiai, nesame jokie lenkai, bet lietuviai. O Lietuva, tai ne Lenkija."

VOKIETIJOJE YRA 35,000 LIETUVIŲ VAIKŲ

New York (LAIC).—Išvietintųjų lietuvių tarpe yra suregistruota, kaip praneša "Catholic Charities Review", net 35,850 jaunesniojo amžiaus vaikų. Iš jų, 23,850 teturi 10 metų ar jaunesni. Tą žinią paduodamas laikraštis primena, kad įvairūs neatsakingi gaivalai išvietintus lietuvius viešai pravardžiuoja fašistais, net reikalaudami jų priverstino grąžinimo; bet niekas nepasako, kad beveik 24,000 iš jų "aktyvių politinių fašistų" yra jaunesni negu 10 metų vaikučiai.

Tą pačią informaciją persispausdino ir "Catholic Digest".

LIETUVOS RAUDONASIS KRYŽIUS VEIKIA

New York (LAIC).—Norėdamas paremti sunkiose sąlygose esančius išvietintuosius lietuvius, Vakarų Europoje veikiantis Lietuvos Raudonasis Kryžius suorganizavo piniginę loteriją, kurioje aukščiausis laimėjimas—5,000 markių. Laimėjimų yra keletas šimtų, nuo 5,000 iki 10 markių. Darbas varomas energingai ir iš sukeltų tuo būdu lėšų daugelis reikalingiausiųjų bus sušelpti.

Prof. Balys Sruoga sėdėjęs Stutthofo koncentracijos stovykloje, gyvena Lietuvoje ir turi parašęs naują veikalą teatrui.

NUREMBERGO TEISMO ŠEŠĖLYJE

New York (LAIC).—Visi gerai atsimename, kokiose aplinkybėse prasidėjo 1939 metų karas Europoje. Ypatingai visiems atmintini du rudens mėnesiai: rugpiūtis ir rugsėjis. Kai kuriais atžvilgiais, rugpiūtis žmonijos istorijai buvo net svarbesnis ir lemtingesnis. To mėnesio 23 dieną buvo pasirašytas formalus susitarimas tarp Hitlerio ir Stalino, susitarimas, kurs tiesioginiai išsaukė šį karą.

Rugsėjo mėnesio įvykiai sekė automatiškai: į porą savaičių Lenkija vokiečio buvo parblokšta, o rugsėjo 17 d. iš rytų dar įsiveržė ir rusas.

Buvo tai pradžia iki pereitų metų vasaros užsitęsusio karo, į kurį, 1941 m. žiemą, nenoroms buvo įvelta ir Amerika. Pradžia neapsakomų žmonijai aukų, žmogaus kančių, kurioms galo dar ir šiandien nesimato.

1939 metais buvo sulikviduota Lenkija. Sekančiais metais rusiškasai agresorius sulikvidavo Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Pravartu prisiminti, kad iš staigiai užsimezgusios Hitlerio-Stalino draugystės, 1939 metų rugpiūčio mėnesį išaugo dvi sutartys: viešai paskelbta *nepuolimo sutartis* ir *slapto susitarimo protokolas*.

Nurembergo teismo eiga ir dar kartą patvirtina, kad pagal slaptąjį protokolą buvo pasidalinta žemėmis tarp vokiečių ir rusų. Suomija, Estija, Latvija, Besarabija ir pusė Lenkijos buvo priskirtos Rusijai. Vakarinė Lenkijos dalis ir Lietuva priskirtos Vokietijai. Abu agresijos partneriai sutarė, kad Vilnius su jo sritimi turi gryžti Lietuvai. Lenkijos padalinimo skiriamoji linija buvo sutarta pagal upes *Narew, Wisla, San*, pačią Varšuvą paliekant vokiečiams, o jos priemiestį Pragą (dešiniajame Vislos krante)—rusams.

Vienok, rugsėjo mėnesio įvykiams besivystant, agresorių susitarimu numatyta padėtis kiek pascikeitė. Rusams į karą stoti kiek pavėlavus (į Lenkiją jie įsiveržė tik rugsėjo 17 d.), vokiečiai vietomis jau buvo toli peržengę pirmu susitarimu numatytą ribą. Vokiečių avangardai jau artinosi Būgo upės ribos, t. y., jau buvo užgrobę visą Liublino vaivadiją ir dešiniajame Vislos krante esančius Varšuvos vaivadijos plotus.

Kitais žodžiais, rugpiūčio 23 d. pasirašytas slaptas susitarimas jau nebeatatiko faktinąją padėtį. Reikėjo susitarimą keisti, lopyti.

Tai ir buvo objektas antros von Ribbentropo kelionės į Maskvą.

Rugsėjo 28 d. pasirašytas antras susitarimų pluoštas: viešas susitarimas dėl sienų (teritorinis) bei draugiškumo sutartis ir vėl *slaptas, papildomas protokolas*. Naują padėtį svarstydami, vokiečiai turėjo pasirinkimui dvi galimybes: gryžti į rugpiūčio 23 d. slapta sutartimi numatytas ribas, t. y., pasitraukti į Narew, Wisla, San ribą (1), arba—*likti naujoje riboje, priimant rusų reikalaujamą kompensaciją išsižadėti Lietuvos.*

Kaip ir visuomet tokiais atvejais, nulėmė vokiečių Generalinio Štabo kombinacijos, tariant strateginio pobūdžio išrokavimai, kame aerodromai vaidino ne visai paskutinį vaidmenį.

Vokiečiai nutarė "išsižadėti" Lietuvos ir pasilaikyti Liublino bei Varšuvos—vaivadijas su kokiais 5,000,000 gyventojų.

Tiesa, jie tai darė su visai lengva širdimi, nes gerai žinojo, kad už pusmečio-kito apyskaitos teks suvedinėti ir su nauju savo draugu . . .

Bet ir čia neapsiėjo be tam tikrų smulkesnių rezervų. Rugsėjo 28 d. slaptame protokole buvo padarytos dvi išimtys: viena dėl Vokietijos-Lietuvos prekybos santykių neliečiamybės, kita dėl tam tikro "Rezervato" iš Lietuvos teritorijos išskyrimo. Kaip Nurembergo liudininkai parodo, toks rezervatas turėjo būt iškirptas visa Lietuvos Paprūse pagal Šakių, Šešupės, Simno liniją. Vėliau nuo to "rezervato" vokiečiai atsisakė. Tuo tarpu, taip ir lieka neaišku, kokiems galams tas "rezervatas" buvo išskirtas. Manoma, kad neišvengiamai turinčią įvykti Lietuvos okupaciją numatydami (nes visi gerai žino, ką reiškia būti atiduotam į keno-nors įtakos sferą), ir skaitantis su didesniu iš Raudonosios okupacijos atbėgėlių antplūdžiu, vokiečiai tą plotą kaip tik tiems atbėgėliams sutalpinti ir buvo numatę.

Tiesa, visos šios Nurembergo "reveliacijos" skaitytojams buvo žinomos ir anksčiau. Ko aiškiai nebuvo galima prirodyti, buvo galima dasiprotėti, dedukcijos keliu logingai išvesti.

To nepaisant, Nuremberge padarytos reveliacijos šiandien įgauna kaip ir istorinio patvirtinimo, ir dar kartą įrodant, kad II Pasaulinio Karo tragedijos užinicijavime esama dviejų kaltininkų: Hitlerio ir Stalino—dviejų totalitarinių režimų kūrėjų, dviejų laisvojo žmogaus slopintojų ir niekintojų.

HYDE PARK--NAUJAUSIAS TAUTOS ISTORINIS PAMINKLAS

Federalė valdžia gavo Franklin Delano Roosevelto gimimo vietą Hyde Parke, New Yorko valstijoj, kaipo tautinę istorinę vietą. Jau prieš 50 metų valdžia pradėjo imti tautines vietas, kaipo paminklus. Nuo 1889 m., kada kongresas autorizavo prezidentą pasavinti prie-istorinius Casa Grande griuvėsius Arizona valstijoj, valdžia ima tautinės istorinės reikšmės vietas, namus, etc., prezervavimui inspiruoti Amerikos žmones.

Čia paminėsime kelias gerai žinomas vietas, kurios yra tautinės vietos: Memorial Mansion at George Washington Birthplace National Monument; Independence Hall Philadelphijoj, Leo Mansion Virginijos garsiojo Nepriklausomybės Karo konfederatų generolo namas; Nebraska valstijoj, kur pirmas Homstead Act įsteigta; Gloria Dei bažnyčia Philadelphijoj—antra seniausia švedų bažnyčia šioje šalyje; Father Millet Kryžius Fort Niagara, New Yorko valstijoj, atminčiai (1688 m.) prancūzų jėzuito kunigo; Touro sinagogas Newport, Rhode Island, kuris buvo paskirtas tautiniu paminklu tik praeitą kovo mėnesį.

Hyde Park namas tapo tautos nuosavybe, kada visi žmonės dar atsimena žmogų, kuris tenais gyveno. Ir priėmimo ceremonijose buvo pareikšta daug jo pareikšta [illegible]

Bibliotekos direktorius puikiai išstatė laikraščius ant trijų sienų mažame kampelyje prie centralinio įėjimo į parodos kambarį. Ant didelės sienos iškabintas paveikslas, kuris parodė grupę vyrų sėdint New Yorko parke depresijos metu. Paveikslas buvo Rooseveltui įteiktas 1932 m. National League of American Citizens of Foreign Descent. Artistas Ernest De Nagy nupiešė paveikslą. De Nagy buvo Austrijos imperatoriaus artistas-piešėjas.

Ant stalo buvo 6 portfoliai laikraščių, kuriems nebuvo vietos ant sienų.

Daug New Yorko laikraščių minėjo įteikimo įvykį ir daug paveikslų nutraukta.

New York Tribune parodė p. Rooseveltienę egzaminuojant laikraščius.

Įteikdamas laikraščius, p. Lewis pasakė: "Tikime, kad priimsite šį komplektą kaipo simbolį Amerikos vienybės—priminimą įvairių kilmių Amerikos žmonių—visokių žmonių ir visokių kultūrų. Amerikiečiai turi progą ir atsakomybę įvykdinti tokią pasaulinę taiką, kokios prezidentas Rooseveltas pageidavo."

Ponia Rooseveltienė atsakė: "Tas parodo, kad įvairių rasių ir tikybų žmonės gali bendrai dirbti. Mano vyras tikėjo, kad buvo galima ir tas jį padrasino įsteigti United Nations."

PADĖTIS LENKIJOJE

Stockholm (LAIC). — Vienas švedas, statybos ministeris, anksčiau turėjęs Sovietams didelių simpatijų, tris mėnesius dirbęs prie matavimo didelės ligoninės vaikams džiovininkams Otwocze, netoli Warszawos, praeitą savaitę grįžo į Stockholmą ir pasakoja:

"Lenkijoj pagijau,—sako jis,—Lenkija nepriklausoma tik popieriuje. Viską tvarko ir viską ka tik mato ir kas tik patinka pasiima rusai. Žmones sulaiko gatvėse, provincijoj, pakeliui, iškrato ir ką tik suranda naudingesnio paima sau. Rusai kareiviai bei NKGBistai vaikščioja apsikarstę laikrodžiais po tris po keturius ir pirštus apnarstę žiedais (kurie užlenda). Kiekviena geresnė patalpa rusų rankose. Bijau, kad ir švedų vyriausybės dovanota vaikų ligoninė atsidurs ten pat, kai bus įrengta.

Jis pasakoja, kad į restoranus užėję rusai karininkai užima tuos stalus, kurie jiems patinka, nuvarydami visus, net jei tai būtų ir aukšti lenkai-valdininkai. Saskaitų karininkai nemoka. Jas restoranų savininkai siunčia lenkų iždui. Tą viską turi apmokėti valdžia, neišskiriant ir karininkų moterų.

Apie Lietuvą niekas jam nieko konkretesnio negalėjo pasakyti. Jo sutikti lietuviai buvo Lenkijoj nuo 1944 m. rudens. Visur visi kalba, kad ir Lietuvoj tas pat, kaip Lenkijoj, ir kaip visur kitur, kur tik bolševikų įsiviešpatauta.

Daugumą žmonių yra apėmusi apatija. Ta apatija slėgia kaip gripas ir pačius lenkus darbininkus. Niekas nesijaučia tikras išėjęs gatvėn, vakarais visi namie sėdi, tamsoje ir užsidarę langines. Susišaudymai tai nakties melodija.

Lenkai dega prieš rusus didžiausios neapykantos ugnimi. Nekenčia jų dar daugiau, kaip prieš metus vokiečių. Kiekvienas, išimčių nesutikau, gyvena viltimi, kad netrukus galės rusams atsikeršyti. Visi laukia, kaip išganymo stebūklų ir tiki stebūkliais. Jei netikėtų, nebūt prasmės gyventi. Ką mačiau ir pergyvenau, jaučiu ir aš dabar tą pat, ką jaučia kiekvienas Lenkijos lenkas,—sako 40 metų švedas vyras, trykšdamas neapykantos ugnimi.

Vilniuje pradėsiąs eiti savaitinis laikraštis "Literatūra ir Menas".

SIDABRINIS KUN. J. V. SKRIPKAUS KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Pittsburgh, Pa. — Sekmadienį, gegužės 19, Šv. Kazimiero parapijoje įvyks nepaprastos iškilmės, nes tą dieną kun. Juozapas Vincas Skripkus, Šv. Pranciškaus Seserų vienuolyno kapelionas pradės savo kunigystės sidabrinį jubiliejaus apvaikščiojimą iškilmingomis Mišiomis 12 val. vidudienį, gi antrytojaus tas apeigas atkartos Dievo Apvaizdos kalnelio Seserų koplytėlėje vardan kunigų iš arti ir toli atvažiavusių, vardan seserų, kurioms taip ištikimai jis tarnavo per 20 metų ir vardan savo giminių.

Taigi, bus neprošalį geriau susipažinti su šiuo dievotu Kristaus vynyne darbuotoju.

Kun. Juozapas gimė kovo 18, 1888, Daukšių kaime, Lietuvoj ir sekančią dieną, kovo 19, buvo pakrikštytas Žagarės mieste, Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, tos dienos garbingo šventojo vardu. Jo tėvai, Jonas ir Monika turėjo dar du sūnu—Stanislovą, kuris pasiliko ir dar tebėra Lietuvoje, ir Kazimierą, gražiai begyvenantį Clevelande.

Lietuvoje jaunas Juozelis baigė tik pradinę Žagarės mokyklą 1904 m. Tais pačiais metais jo brolis Kazimieras išvažiavo į Amerikos laimingąją šalį ir 1907 m. parsikvietė ir jį pas save. Taigi, būdamas dar tik 19 metų amžiaus, gegužės 19, 1907, jis atsisveikino su savo pasiliekančiu broliu Stanislovu, su tėveliais ir giminėmis, su savo tėvyne ir iškeliavo Amerikon.

Liepos 3 d. jis pribuvo pas savo brolį Kazimierą, tuo laiku gyvenantį Westville, Ill. Pirmiausia jaunuolis visu uolumu pradeda mokytis vietinės kalbos pas p. Juozapą Bizauską, tuomet mokytojavusį Šv. Petro ir Povilo parapijos mokykloje (Juozas Bizauskas kelios savaitės atgal numirė Detroit, Mich.).

Nerado šis jaunuolis laisvės šalyje aukso kalnus sukrautus, bet turėjo eiti pragyvenimo ieškoti į minkštosios anglies kasyklų požemius. Nuo 1907 iki 1909 m. jis dirbo kaip paprastas anų dienų vargdienis po žeme anglis bekasdamas. Bet turėdamas troškimą įsigyti mokslo, apleido kasyklas ir išvažiavo į Valparaiso mokyklą, Valparaiso, Ind., kur nevienas mūsų gerai lietuviams žinomų vadų mokinosi, 1914 m. jis baigė kursą gaudamas B. S. laipsnį.

Remiamas savo brolio Kazimiero ir pusbrolio a. a. kun. Aleksandro Skripkaus, buvusio Šv. Kryžiaus parapijos, Chicago, Ill., garbingo klebono, Juozas nusprendė tęsti mokslą toliau. Taipgi patariamas a. a. kun. Aleksandro Baltučio, irgi garbingo Chicago dvasiškio, ir jo paties nuvežtas, jis įstojo į Šv. Viatoriaus seminariją, Bourbonnaise, Ill. Čia jis tris metus mokinosi filosofijos ir baigė B. F. (Bachelor of Philosophy) laipsniu 1917 metais.

Baigusį filosofiją priėmė į Chicago arkivyskupiją, ir dvasiškos vyriausybės buvo pasiųstas į Šv. Prokopijaus seminariją, Lisle, Ill. mokytis teologijos pas tėvus benediktinus.

Gegužės 21 d. 1921 m. Juozas, jau 33 metų amžiaus, susilaukė didžiausios savo gyvenime laimės, nes tą dieną, Jo Eminencija a. a. kardinolas Mundelein suteikė jam kunigystės šventimus, Šv. Vardo katedroje, Chicago, Ill. Antrytojaus, giliai pamaldžiai susikaupęs ir susijaudinęs naujas Kristaus tarnas žengė pirmą kartą prie altoriaus pas savo pusbrolį a. a. kun. Aleksandrą Skripkų, Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicago, Ill., atnašauti pirmas savo iškilmingas Mišias—gegužės 22 d. 1921 m.

Po dviejų savaičių poilsio, būtent, birželio 5 d., jį paskyrė asistentu pas J. M. gerb. prelatą Mykolą Krušą, Šv. Jurgio parapijoje, kur jis nuoširdžiai ir nepavargstančiai darbavosi iki vasario 14 d. 1926 m. Tų metų bėgyje jo sveikata pradėjo silpnėti ir jis dažnai sirgdavo. Kartais jis taip netekdavo balso, kad negalėdavo nei pamokslų sakyti, nei Mišių giedoti, kame jį pavaduodavo arba pats prelatas Krušas, arba a. a. kun. J. Statkus. Tame laikotarpyje, jis, taipgi, pergyveno tris sunkias operacijas.

1926 metų pradžioje prelatas Krušas gavo nuo Seserų Pranciškiečių laišką su prašymu pagelbėti joms kapeliono reikalu, nes laikinai tas pareigas ėjęs a. a. kun. V. Matulaitis buvo jo vyskupo atšaukiamas užimti parapiją St. Clair, Pa. Prelato prašomas važiuoti į Pittsburghą, nors trumpam laikui, jis atidėjo savo iškeliavimą į Hot Springs ir pribuvo į Dievo Apvaizdos kalnelį pas seseris. Čia, iš tikro, buvo Dievo Apvaizdos kalnelis, nes nuo pat jo pribuvimo į šią vietą jo sveikata pradėjo gerėti. Pastebėjęs tą jis pasiliko kapelionu ir toliau ir dabar juo tebėra. Taigi, visai netikėtai vasario 15, 1926, atvykęs į Šv. Pranciškaus Vienuolyną pasiliko jo nuolatiniu kapelionu. Šiais jubiliejaus metais jis apvaikščioja ir 20 metų laimingo kapelionavimo sukaktį. Ši vieta ir darbas taip palankūs jo sveikatai, jo mokslui ir jo įgimtiems gabumams, kad šis kuklus, bet visų mylimas jubiliejatas netik eina kunigo kapeliono pareigas, bet ir mokytojo, ir daržininko, ir dailydės su žymiomis geromis pasekomis. Ilgai Šv. Pranciškaus Vienuolyno ir Akademijos kambariai ir Apvaizdos kalnelio laukai primins kiekvienam šio kapelióno pasišventimą ir darbštumą. Kiekvienas medelis per ilgiausius metus savo lapeliais šlamėdamas skelbs savo dėkingumą rankai, kuri taip meiliai jį Dievo garbei pasodino.

Baigiant šį raštelį, lieka tik pridurti—ilgiausių metų, brangus celebrante, kunige kapelione ir drauge. Te duoda tau Dievulis dar sveikatėlės ir tolimesniam pasidarbavimui vienuolynui, Apvaizdos kalneliui, Dievo ir mūsų tautos garbei! Iš širdies: ilgiausių, ilgiausių metų!

PAVASARIO NUOTAIKA

Jau vėl pražydo įvairiaspalvės gėlės laukuose,
Ir gražiai jau sučiulbo pargrįžę paukščiai soduose.
Puikus pavasaris! Kur tik regi—matai gražumus!
Oras malonus, o žiedų kvapas gaivina jausmus.
Vėjeliui papūtus, sode medžiai tyliai prabyla,
Paslaptingai tarp savęs sušlama ir vėl nutyla.
Visur jaučias neapsakomai puikus malonumas,
O gamtoj vyrauja begaliniai didis linksmumas,
Nes jau laukuose gražios gėlės įvairiai pražydo,
Ir sugrįžę vasaros paukščiai soduose pragydo.

S. K. Lukas

Brooklyn, New York
1946 metų balandžio mėn. 21 dieną

SVENSKA DAGBLADET VEDAMASIS APIE BALTIJOS PROBLEMĄ

Stockholm (LAIC).—Užsienių reikalų ministerių Paryžiaus konferencijos išvakarėse, nurodo SVENSKA DAGBLADET vedamajam (I. J. Šeiniaus) balandžio 21 d. į neseniai iš Washingtono pasklydusią žinią, kad Sovietų valdžia šaukiamojoj konferencijoj mano pakartoti savo reikalavimą dėl Baltijos valstybių prijungimo pripažinimo. Diplomatiniuose Washingtono sluoksniuose esama įsitikinimo, kad Anglija būtų linkusi tai padaryti su Sovietų nusileidimu kitur, bet kad J. A. V. tokiai Europos senai mainų politikai esančios priešingos, turėdamos be to skaitytis su labai galimu krašto opinijos pasipriešinimu.

Nuo vokiečių rusų karo pradžios Baltijos valstybių vardas tik retai ir nenoromis buvo prisimenamas; vengta jaudinti Kremlio politikų nervus. Winston Churchill buvęs tuo atžvilgiu tipingas pavyzdis. Bet štai savo kalboje New Yorke kovo 15 jis jau kalba apie Baltijos valstybes kaip Sovietų imperializmo auką. Tuo pat metu Times skelbia Neville Chamberlino valdžios nario Lordo Dunglass laišką, kur patvirtinamos ankstyvesnės žinios apie Sovietų valdžios reikalavimą 1939 m. okupuoti Baltijos valstybes kaipo nediskutuotiną sąlygą susitarimui su Anglija ir Prancūzija. Kokią lemiamą rolę Sovietų imperialistinis reikalavimas Baltijos valstybių sąskaiton suvaidinęs naujo pasaulinio karo pakūrimui, parodė ir Nurenbergo byla, nežiūrint visų Sovietų teisėjo pastangų aptemdinti nemalonią teisybę. "Laidojant Leniną Stalinas pasižadėjo padaryti Sovietų sąjungą didesnę ir stipresnę", tą pažadą jis kartoja kiekvieną sausio 21 d., Lenino mirties dieną, ir reikia pripažinti, kad ligšiol jis sekmingai jo laikėsi", rašo SVENSKA DAGBLADET.

Pabrėžiama, kad Amerikoj jau iš pat pradžios daug smarkiau nei kitur reaguota prieš Baltijos valstybių okupavimą. Išskaičiuojama visi žymesni tuo atžvilgiu aktai ir žygiai, nuo prezidento Roosevelto atsakymo lietuvių delegacijai, iki teisėjo Jacksono akcijos. Kad J. A. V. savo užsienio politikoje vadovaujasi Stimsono principu nepripažinti smurto ar grąsinimais atliktų padarinių, jos įrodė savo elgesiu Kinijoj, nepripažinusios jokių Japonijos po 1895 m. padarytų laimėjimų. Faktas, kad Baltijos valstybių pasiuntinybės ligšiol veikia Washingtone ir Londone rodo, kad ir čia reikia tikėtis tokios pat konsekventiškos laikysenos.

"Maskva, kuri rodo tiek susidomėjimo Levanto ir kitų Azijos tautų išsilaisvinimo judėjimu, turėtų pati parodyti gerą pavyzdį ir nuimti pančius nuo tų tautų, kurios dabar geležinėmis uždangomis yra hermetiškai izoliuotos nuo viso kito pasaulio. Nurodymas į 1940 m. rinkimus, tai joks argumentas tiems, kurie matė, kaip tokia procedūra veikia tos pat rūšies "demokratiniuose" kraštuose.

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisiuntė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Buvusi Spar praneša, kad su savo vyru, buvusiu marinu, nori lankyti mokyklą pagal Public Law 346 parūpinimu. Ji nori žinoti, ar abu gali gauti po $90.00 per mėnesį, kaipo vedusi pora?

Atsakymas: Pagal įstatymą, abu mokslo parūpinimais padengti ir gausite užlaikymo mokesčius, kuomet lankysite mokyklą. Vyras gaus $90.00 per mėnesį, kaipo vedęs vyras, kuris užlaiko savo žmoną, ir tamsta gausi tik $75.00 per mėnesį.

Klausimas: Ispanų-Amerikos veterano našlė praneša, kad jos pensija yra $30.00 per mėnesį. Jai pranešė, kad veteranų našlės gauna $50.00 per mėnesį. Ar teisybė?

Atsakymas: Ispanų-Amerikos karo našlės gauna tik $30.00 per mėnesį, kol pasieks 65 m. amžiaus, po to gaus $35.00 per mėnesį. Kiton pusėn, Pirmo Pasaulinio Karo veteranų našlės gauna $50.00 per mėnesį, jeigu jų pajamos neviršija $1,000 per metus, arba jeigu turi užlaikomų vaikų ir pajamos neviršija $2,500 per metus.

Klausimas: Tėvas rašo, kad kada sūnus užbaigs mokyklą birželio mėn., bus 18 m. amžiaus. Jis klausia, ar sūnų tuoj ims į kariuomenę? Ar jam bus leista užbaigti vasarinį kursą?

Atsakymas: Kada pasieks 18 m. amžiaus, sūnus turės užsiregistruoti savo apylinkės Selective Service Board. Įstojimas į kariuomenę priklausys nuo to, kiek vyrų prieš jį užsiregistravę. Patariame, kada jis registruosis, kad jis praneštų Tarybai, kad nori lankyti vasarinį kursą ir prašyti leidimą užbaigti savo kursą.

Klausimas: Motina, kurios sūnus žuvo Pacifiko veiksmuose, praneša, kad jai nebuvo sugrąžinta jos sūnaus palikti daiktai. Ką ji gali daryti?

Atsakymas: Parašyk laišką į Marine Corps, Headquarters, Casualty Section, Washington, D. C., pranešdama sūnaus pilną vardą, jo tarnybos numerį, laiką ir vietą, kur žuvo ir prašyk, kad jie praneštų ar paliko ką nors, ir ar nebūtų galima jai jo daiktus pasiųsti.

Klausimas: Kareivis praneša, kad kada jis buvo pašauktas į kariuomenę, jis ėmė chemijos kursą. Praneša, kad po paliuosavimo jį interesuoja medicina ir jis nori žinoti, ar pagal GI parūpinimų jis gali pakeisti savo kursą?

Atsakymas: Pagal Biliaus parūpinimų, gali pasirinkti kokį kursą ir kokią mokyklą nori. Valdžia nediktuos mokslo kursa Suprantama, kad Veterans Administration turės užgirti mokyklą, su supratimu, kad ta mokykla tave priims.

Klausimas: Kareivio žmona Vokietijoje nori žinoti, kada jos vyras bus paliuosuotas iš okupacinės kariuomenės?

Atsakymas: Laikas nepaskirtas ir vyrai tenai bus paliuosuoti pagal punktų sistemą.

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs
Misijonierius
TĖVAS JONAS BRUŽIKAS
Visiems lietuviams Amerikoje įdomiai rašo iš tremtinystės! Jo jaudinantieji laiškai yra spausdinami "Žvaigždėje". Skubėkite "Žvaigždę" užsisakyti! Kaina—$1.00 metams. *"Žvaigždės" Administracija, 488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.*

LABAI NAUDINGA KNYGA—
ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI
Skaitymai Kiekvienai Dienai
Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00. Užsisakant knygą, laiško nėra reikalo rašyti, tik išpildykite žemiau paduotą kuponą, prisiųskite su $4.00 "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa., ir tuojau gausite "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" knygą.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:
Siuomi siunčiu $4.00 ir prašau prisiųsti "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" KNYGĄ.
Vardas .....
Adresas .....

Amerikos Lietuvių Paminklas Šv. Antano Garbei!

Šv. Antano Vienuolyno ir Koplyčios Statybos Fondo Vajus.

Didėjant Lietuvos Pranciškonų skaičiui Amerikoje ir nebegalint jų visų sutalpinti dabartiniame nedideliame vienuolyne Mount St. Francis, Greene, Maine,
Tėvai Pranciškonai STATYS DIDESNĮ
ŠV. ANTANO VIENUOLYNĄ IR KOPLYČIĄ!
Komunistams konfiskavus visus Pranciškonų vienuolynus Lietuvoje,
Naujasis Šv. Antano Vienuolynas,
liks vieninteliu pasaulyje Pranciškonų vienuolynu, kuriame apsigyvens po platųjį pasaulį karo išblaškytieji Lietuvos Pranciškonai ir į vienuolyną naujai įstojusieji Lietuviai Amerikiečiai.
PRIE PAMINKLINIO ŠV. ANTANO VIENUOLYNO STATYBOS NUOŠIRDŽIAI PRAŠOMI PRISIDĖTI
VISI AMERIKOS LIETUVIAI.
Už Kiekvieną, Kad Ir Mažiausią Auką
Tėvai Pranciškonai Bus Amžinai Dėkingi!
Šv. Antano Vienuolyno Ir Koplyčios Statybos Fondan Priimami Ir Karo Bonai
Neužmiršk Šv. Antano Vienuolyno
IR SAVO TESTAMENTE.
UŽ TAVO VĖLĘ
Pranciškonai nuolat melsis ir laikys Šv. Mišias!
LIETUVOS PRANCIŠKONAI
Mount St. Francis **Greene, Maine**

KOLEGIJOS, BIZNIO ar AMATO MOKYKLOS KURSAS JUMS

SU APMOKĖJIMU LĖŠŲ

Taip, už mokslą iki $500 per paprastus mokyklinius metus apmokama už 48 mėnesius kolegijos, biznio ar amato mokyklos. Jūs taip pat gaunate $65 per mėnesį gyvenimo lėšoms—$90, jeigu jūs turite ką užlaikyti. Ši proga atvira, po paleidimo, vyrams virš 18 (su tėvų sutikimu 17) metų amžiaus vyrams, kurie įstoja 3 metams į naująją Reguliarę Armiją prie 1946 m. Spalių 6 d. Gaukite visus faktus jūsų U. S. Armijos Rekrutavimo Stotyje.

U. S. ARMY RECRUITING STATION, WILKES-BARRE, PA.

New Haven, Ct.

Sekmingas ALT Skyriaus Susirinkimas

Gegužės 2 d. įvyko vietinio ALT skyriaus susirinkimas, kuriame plačiai svarstyti Lietuvos reikalai, taipgi mūsų tautiečių vargai ištrėmime.

Nutarta rengti prakalbas, kad davus mūsų kolonijos lietuviams progą daugiau išgirsti apie savo brolių ir seselių padėtį po rusiškos letenos priespauda. Yra pakviestas jaunas Lietuvos sūnus J. Savaitis, kuris matė ir pergyveno persekiojimus, kada raudonieji ir rudieji fašistai atėjo mindžioti Lietuvos žemelę.

Prakalbos įvyks gegužės 26 d. parapijos svetainėje. ALT skyriaus valdyba kviečia dalyvauti visus šios kolonijos lietuvius bei lietuvaites, kuriems rūpi tėvynės reikalai ir kurių širdyse dega meilės ugnelė ir pasigailėjimas mūsų nelaimingųjų, kurie yra išblaškyti po svetimus kraštus. Kviečiame taipgi ir Brandford'o lietuvius atsilankyti.

Šalpos Fondo Susirinkimas

Užsibaigus ALT skyriaus susirinkimui, prasidėjo Šalpos Fondo susirinkimas, kuriame plačiai pasitarta apie tremtinių vargus ir iš iždo paskyrė $40.00, už kuriuos bus nupirkta vitaminų ir pasiųsta tiesiai asmenims, kurių adresus turime.

Šalpos Fondo skyriaus valdybą sudaro šie asmenys: garbės pirmininkas kun. E. Gradeckas; pirmininkė A. Pilvelienė; padėjėja M. Jokubaitė; raštininkė J. Dičkienė; iždininkė J. Šilkienė. Taigi valdyba nuoširdžiai kviečia visus į šį mielaširdingą darbą suteikiant savo aukelę sušelpimui ir nuo bado mirties išgelbėjimui mūsų vargšų našlaičių, kurių viltys yra sudėtos Amerikos lietuvių gerose širdyse. Taigi, neatstumkim ir neapvilkim jų.

Įspūdingas Klebono Pamokslas

Mūsų klebonas kun. E. Gradeckas, sekmadienį, gegužės 5-tą, pasakė įspūdingą ir jaudinantį pamokslą apie nelaimingųjų šelpimą ir artimo meilę. Šis pamokslas buvo sakomas anglų ir lietuvių kalbomis. Per paskutines Mišias būta vietinio amerikoniško laikraščio korespondento, kuris labai palankiai aprašė mūsų klebono pamokslą.

Dujų Skausmai? Aitrumas? Galvą Skauda?
nuo vidurių užkietėjimo
Nekentėk šių skausmų! Palengvink sau ūmai, maloniai. Kramtyk Feen-a-mint, apsaldinta kramtomą gumą viduriu liuosavimui. Turįs tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai ji naudoja. Imkite kaip nurodyta ir vėl jausitės puikiai. Pabandykit ji!
FEEN-A-MINT 10¢

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuosta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės..maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių paašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poterial. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centu.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	$1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)	.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais	.40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 G Street, So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainėj.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po 9 val. Mišių parapijos salėj.

LEWISTON, Me.—26-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų St. Baltramiejaus draugijos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną parapijos salėj. Pradžia tuoj po sumos.

EYNON, Penna. — 42-ros kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 12 P. M.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po piet pas kuopos sekretorių

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną Lietuvių Klubo name, Wyoming Ave.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis. — 62 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną bažnytinėj svetainėj po pirmų mišių.

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj.

SWOYERVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y.—106 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa. — 126 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 kp. susirinkimas bus gegužės 19 dieną 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 1 val. po pietų Lietuvių Klubo rūmuose, 1111 Meadow Avenue.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumos, Bažnytinėje svetainėje, 3901 Fir St. Malonėkite visi nariai sueiti.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną paprastoj vietoj, po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną pas kuopos raštininką J. Bankietą, tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 1 val. po pietų, Lamsargienės svetainėp, 15 Chestnut St.

CHICAGO Heights, Ill.—202 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 1 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Penna.—212-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų.

Port Washington, Wis. — 227 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną po sumos Šv. Ambraziejaus pobažnytinėje svetainėje.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 1 val. po pietų Petro Sabaliausko namuose, 507 Orchard St., Warrior Run, Pa.

WYOMING, Pa. — 244 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų Simono Stoškūno namuose.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuoj po sumos Atsimainymo Viešpaties parapijos svetainėje, 64-25 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PORT CARBON, Pa.— 282 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų Igno Stungio salėj.

KORN KREST, Pa.—292 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną 2 val. po pietų.

SCRANTON, Penna.—300 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną tuojau po sumos pobažnytiniam kambary.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus gegužės 19-tą dieną pirmininko namuose, 43 State Street, Danbury, Conn.

SCRANTON, Pa.—88-čios kuopos susirinkimas bus birželio 6-tą dieną 7:30 vakaro, K. of P. svetainėje, Church Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 26-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų kandidatų atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus gegužės 26-tą dieną 2 P. M., Lietuvių Švenč. Trejybės parapijos svetainėj, 339 Capitol Ave., kampas Broad Street.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus birželio 5-tą dieną Šv. Roko parapijos svetainėje, 7 val. vakare.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus gegužės 26-tą dieną 2-rą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus gegužės 31-mą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus gegužės 26-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SVARBUS METINIS SUVAŽIAVIMAS

LRKSA Massachusetts apskrities metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 26 dieną, 1946, 1:30 valandą po pietų Šv. Jurgio lietuvių parapijos svetainėje, St. James Ave., Norwood, Mass.

Pranas Razvadauskas, Lietuvos Vyčių centro pirmininkas, skaitys svarbią paskaitą apie Susivienymo reikalus.

LRKSA Massachusetts apskrities kuopos maloniai kviečiamos atsiųsti savo atstovus į apskrities suvažiavimą. Nesudaro skirtumo, ar kuopa priklauso prie apskrities ar ne, gali dalyvauti suvažiavime. Mat, šis suvažiavimas yra labai svarbus, nes liepos mėnesį įvyksta seimas, tad nariams turėtų rūpėti Susivienymo reikalai, ir geras prisirengimas seimui.

Taipgi kviečiame d. g. dvasiškius dalyvauti apskrities suvažiavime.

V. J. Kudirka, pirmininkas,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

Philadelphia, Pa.

Sveiksta Veikėjas Juozas Turauskas

Prieš kurį laiką viengentis Juozas Turauskas, ilgametis vietinės LRKSA 20-tos kuopos pirmininkas, taip rimtai buvo sunegalėjęs, kad ir į ligoninę reikėjo nuvežti ir operaciją padaryti.

Bet dabar gi, jo sveikata yra tiek pagerėjus, kad sekmadienį, gegužės 5-tą, jis jau pirmininkavo LRKSA 20-tos kuopos susirinkime. O anksčiau, kaip jis tos prievolės, dėl savo sunegalėjimo, negalėdavo atlikti, tai jį pavaduodavo vice pirmininkas Valerijonas Pečiukevičius, vietinių andriejiečių vikaro kunigo Leono Pečiukevičiaus tėvas.

Raporteris

Brooklyn, N. Y.

134 Kuopos Nariams

Kuopos ekstra susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 2-rą, tuoj po sumai. Šis susirinkimas yra labai svarbus. Visi nariai turi į jį ateiti (ir tie, kurie užsimokėję) ir atsineškit savo senus certifikatus. Susirinkime bus išaiškinta apie naujus certifikatus, kurie apsaugos nuo suspendavimo ir išbraukimo.

Valstijų apdraudos departamentai reikalauja, kad apdraudos skyrius būtų pertaisytas.

K. E., rašt.

Forest City, Pa.

Maloni Viešnia

Ona Bulotaitė viešėjo pas savo motiną Mikaliną Bulotienę, 210 Delanes gat., Forest City.

Ona Bulotaitė yra slaugė General ligoninėj Philadelphia. Ta proga ji atlankė LRKSA 2 kp. pirmininką J. Purickį ir permainė savo seną certifikatą nauju ir pagyrė Susivienymą už tai, kad jis saugo senų narių ateitį, taip pat rūpinasi ir jaunų narių gerove. Iš to bus nauda visiems nariams. Tai labai naudingas patarimas visiems nariams tą padaryti—permainyti senus A klasės certifikatus naujais.

LRKSA narys

DELEGATŲ RINKIMAS LRKSA SEIMAN

55 SEIMAS ĮVYKS LIEPOS 22-25 DD., 1946, HOLLENDEN HOTEL, CLEVELAND, O.

Renkant kuopų delegatus į Seimą, reikia laikytis mūsų organizacijos konstitucijos straipsnio 6-to, kuris taip nurodo:

SEIMO SUDĖTIS

1. Seimas susidarys iš teisėtai išrinktų kuopose delegatų ir Pildomojo Komiteto narių.
2. Kiekviena Susivienymo kuopa, kuri Centro yra pripažinta geram stovy, turi teisę siųsti Seiman delegatą.
3. Kuopa turi teisę rinkti delegatą nuo kiekvienų 50 narių ir likusios dalies, jeigu siekia 25 narius.
4. Kiekvienas veiklus ir gero stovio narys, kuris yra išbuvęs metus laiko Susivienyme ir kuopoje nemažiau šešių mėnesių, turi teisės būti išrinktu delegatu į Seimą.
5. Delegatai ir alternatai renkami slaptu ir betarpišku balsavimu ir išrenkami dauguma dalyvaujančių balsavime narių legaliai paskelbtam reguliariam kuopos susirinkime nevėliau 30 dienų ir neankščiau 90 dienų prieš Susivienymo Seimą.
6. Naujai įsikūrusios kuopos gali siųsti delegatus, jeigu jos bus Pildomojo Komiteto pripažintomis ir sumokės savo duokles Susivienymo Centrui nevėliau 30 dienų prieš Seimą.
7. Jeigu po rinkimui delegatas atsisakytų ar negalėtų Seiman vykti, tai kuopa turi teisę į jo vietą siųsti alternatą, kuris rinkimų laiku gavo daugiausia balsų. Apie tokią atmainą turi būti pranešta Susivienymo Centrui.
8. Kiekvienas Seimo delegatas privalo turėt mandatą iš kuopos, kuri jį siunčia ir gali atstovauti tik savo kuopą, kurioj priklauso. Liudymas turi būti išrašytas duplikato formoj, pasirašytas kuopos pirmininko, raštininko, taip pat turi būt pridėta kuopos antspauda, siunčiant Centro Raštinėn delegatų narysttės stovio patikrinimui nevėliau 15 dienų prieš Seimą. Mandato originalą delegatas atsiveža su savim į Seimą.
9. Suspenduotų kuopų nariai ar suspenduotas narys, negali būti Seimo delegatu.

Seimo pasisekimas ir jo gausingumas pareis nuo kuopų. Kuo daugiau kuopų Seime dalyvauja, tuo yra didesnis jo autoritetas, tuo labiau įjudinama Susivienymo veikimas. Nežiūrint, ar kuopos gausingos ar mažos, visoms lygiai turi rūpėti bendri organizacijos reikalai, visos turi būti Seime reprezentuojamos.

Tad prašau visas kuopas Seime dalyvauti.

LEONARDAS ŠIMUTIS.
LRKSA Prezidentas

Baltimore, Md.

Amerikos Lietuvių Atletų Klubo Sukaktis

Pramogą, kurią Baltimorės lietuviai ilgai atsimins, tai buvo 30 metų jubiliejus vietinio Lietuvių Atleto Klubo, kurs buvo minimas sekmadienį, balandžio 28 d. Tą rytą mišios 8:30 val. buvo atnašautos šv. Alfonso bažnyčioje kaip už gyvus, taip mirusius klubo narius. Vakare 6 val. Lietuvių Salėje, Hollins St., įvyko jubiliejinė puota, kurioje dalyvavo virš 500 žmonių. Kaip valgių, taip gėrimo užteko visiems. Juozas Kašinskas, jubiliejaus ir komiteto pirmininkas, Vincas Nemura jo padėjėjas dirbo dieną-naktį, kad viską tinkamai sutvarkyti, kad visus kaip pridera aprūpinti. Prie kalbėtojų stalo matėsi daug kitataučių, daug įžymių asmenų. Kalbos buvo trumpos. Sugrįžęs karys Juozas Šilinskas pirmą kartą savo gyvenime atliko toastmasterio rolę ir ją puikiai išpildė. Parapijos klebonas kun. dr. Mendelis ne tik atkalbėjo maldą prieš ir po puotos, bet taipgi buvo pakviestas sukalbėti maldelę už mirusiųjų klubo narių kare žuvusių karių vėles. Nėra abejonės, kad ši jubiliejinė puota buvo stambiausias lietuvių susibūrimas nuo karo užbaigos. Sveikindami mūsų Atletų Klubo valdybą ir jo narius 30 metų sukakties proga, linkime sekmingai sulaukti auksinio jubiliejaus. Linkime, kad per ateinančius metus mūsų jaunuoliai išgarsintų lietuvių vardą atletikoje, kaip tai buvo daroma praėjusiais 30 metais. Valio mūsų Lietuvių Atletų Klubui!

Nauji Kristaus Nešiotojai

Šiemet net 16 mūsų parapijos mokyklos vaikučių pirmą gegužės mėnesio sekmadienį turėjo tikros laimės dieną. Karolis Balonis, Ona Davella, Sandra Di Stefano, Pilypas Ingson, Benifacas Klepes, Marijona Kučauskaitė, Wilhelmina MacFarlane, Vladas Marsiglia, Adelina Matulevičiūtė, Ona Marija Mendelytė, Teresė Oliveira, Bernardeta Petrikaitė, Matilda Šarpolytė, Ričardas Ugianskas, Enrikas Vyšniauskas ir Katarina Vilčinskaitė priėmė Jėzų pirmą kartą savo gyvenime šv. Komunijoj.

Iškilmės prasidėjo įspūdingu kun. klebono vaikučių į bažnyčią atvedimu, kur pirm mišių buvo atnaujinti krikšto įžadai. Mišias atnašavo klebonas vaikučių ir jų tėvelių intencija. Jis ir pamokslus angliškai ir lietuviškai pasakė susirinkusiems. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Po mišių jaunieji Kristoferai buvo įrašyti į ražančiaus ir škaplieriaus brolijas; po to Vincas Velžis, lietuvis fotografas, su pagalba grįžusio kario William Urbanas, nutraukė Pirmosios Komunijos grupės fotografiją.

Pirmadienį visi vaikučiai vėl susirinko išklausyti mišių ir antrą kartą priėmė Jėzų. Po mišių sesutės turėjo priruošusios vaikučiams skanius pusryčius į kuriuos atsilankė mūsų klebonas. Nors vaikučiai pasiliko mokykloje, tačiau nebuvo reikalo jiems pirmadienį mokytis.

Sveikiname naujų Kristaus nešiotojų tėvelius. Te nužengia ypatinga palaima jų namams. Pirmos Komunijos džiaugsmas te būna amžinas.

Įdomybės

Arkivyskupijos našlaičių vajus smarkiai žygiuoja pirmyn. Šventa Alfonso parapijai yra skirta sukelti $5,125.00 iš bendros $515,000 sumos. Tai didžiausia suma, kurią lietuviai kada turėjo surinkti. Vienok kun. dr. Mendelis yra pilnas vilties, kad siekis bus pasiektas. Visi dirbantieji yra prašomi pasižadėti paaukoti po $15.00.

* * *

Daugiau negu 100 žmonių jau užsirašė važiuoti į Tėvų Pranciškonų vienuolyną Washingtone, Šv. Kelionė įvyks po Taikos Karalienės globa. Kun. dr. Mendelis vadovaus. Bilietai $2.00. Kelionės diena bus praleista maldoje.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS

KONCERTAS

SEKMADIENĮ

GEGUŽĖS-MAY 19 DIENĄ, 1946

JORDAN HALL

Huntington Ave., kmp. Gainsborough St., Boston, Mass.

3:30 valandą po pietų

Šį koncertą ruošia Lietuvių Darbininkų radio programa, kurios tamstos klausotės jau dvylikti metai kiekvieną šeštadienį nuo 1:15 iki 2:15 val. po pietų iš WESX stoties, Salem, Mass.

Vieną kartą į metus ruošiame koncertą, kad duoti progą gerbiamiems šios radio programos rėmėjams sueiti į vieną vietą ir pasiklausyti mūsų įžymiųjų artistų dainavimo. Mūsų tikslas suruošti tikrą meno puotą ir išreklamuoti lietuvių vardą anglų spaudoje.

VIKTORAS BENDERIS, įžymus lietuvis tenoras, radio, koncertų, operos žvaigždė, dainavęs Europoje ir Amerikoje. Dabar jis dainuoja "SHOWBOAT" pastatyme, New York City, dainuos koncerte.

LUDWIG JUHT, kontrabasas-virtuozas, Boston Symphony orkestro narys, grojęs jūsų radio programos koncerte 1944 m. Šiame koncerte gros daugiau lietuviškų liaudies muzikos kūrinių.

EINAR HANSEN, smuikininkas-virtuozas, Boston Symphony orkestro narys, taip pat sutiko dalyvauti šio koncerto programoje.

HIPOLITAS VALENTINAS, įžymus akordionistas ir muzikos mokytojas, gros šiame Lietuvių Radio koncerte.

Kviečiame visus iš anksto įsigyti tikietus. Tikietų kainos: $1.20, $1.80 ir $2.40, priskaitant valdžios taksus. Užsisakykite pas pardavėjus, *Darbininko ir Radio Ofisuose*, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOUth Boston 2680, arba NORwood 1449. Kviečiame įsirašyti radio ir koncerto rėmėjais, prisiunčiant dovanėles radio programą paremti.

Visus nuoširdžius radio programos ir koncerto prietelius ir rėmėjus kviečiame dalyvauti koncerte.

Grįžusių karių pasveikinimas trečiadienį, gegužės 1 d., nusisekė labai puikiai. Švč. Vardo dr-ja vaišino, linksmino grįžusius iš karo tarnybos jaunuolius. Kurie tik atsilankė, džiaugėsi šiuo priėmimu.

Trečiadienį, gegužės 8, 9 val. ryte buvo atnašautos iškilmingos mišios paminėti pirmą V-E Dienos sukaktį. Mišios buvo aukojamos už vėles jaunuolių žuvusių kare ir maldaujant Dievo taikos pasauliui.

Praeitą savaitę kun. Aptanas Dubinskas buvo išvykęs kelioms dienoms į Bostoną. Ten jis dalyvavo metiniame kunigų suvažiavime, kurie baigė mokslus Romos mieste. Grįžo penktadienį.

SUORGANIZUOTAS NAUJAS BALF SKYRIUS

Sheboygan, Wisconsin, lietuvių parapijos klebonas kun. J. J. Shlikas pranešė, kad kovo 31 d. Sheboygane suorganizuotas naujas BALF skyrius, kuriam skirtas No. 118. Skyrius jau dabar turi 23 narius ir tikisi netrukus turėti daug daugiau. Naujo BALF skyriaus valdybą sudaro: pirmininkas—Augustas Juknėlis; vice pirmininkas—Marijona Girdauskienė; sekretorius—Andrius Cinelis, Sr.; iždininkas—Kaz. Karkazas.

Kartu su savo oficialiu įstojimu į BALF šeimyną, naujasis skyrius pasiuntė į mūsų sandėlį 3 dėžes vartotų drabužių, 1 dėžę avalynės ir vieną dėžę vietinių moterų numegstų naujų megstinių.

BALFB

Braddock, Pa.

Žinutės

A. a. Katrina Endriūnienė numirė balandžio 13 d. ir palaidota balandžio 17 d. iš Šv. Izidoriaus bažnyčios, Šv. Juozapo kapinėse, East McKeesport, Pa. Paliko dideliam nuliūdime savo vyrą, 3 sūnus ir 1 dukterį. Amžiną atilsį duok jai, Viešpatie!

* * *

Klebonas kun. Vincentas Abromaitis suteikė Moterystės Sakramentą Juozui Kromeriui ir Adelei Sabaliauskaitei.

Jaunavedžiams linkime ilgo, malonaus ir laimingo šeimyninio gyvenimo!

* * *

Šv. Izidoriaus parapijos ir visų draugijų ruošiama karių parengimo diena įvyks gegužės 26, 6 val. vakare, bus vakarienė su gražia kalbų ir meno programa. Kviečiame visus dalyvauti pagerbime mūsų narsių jaunuolių, kurie laimėjo mūsų kraštui pergalę kovoje su laisvės priešais.

Braddockietis

VELTUI DĖL DUSULIO

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, tarsi jūsų kvėpavimai jau būtų paskutiniai; jei naktiniai poilsiai yra negalimi iš priežasties kovos su kvėpavimu; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Co. **išmėginimui veltui** šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtūt bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo uždyką. Jeigu kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: **Frontier Asthma Company, 451-T Frontier Blg., 462 Niagara St., Bufallo 1, N. Y.**

"VAI LEKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios lietuviškos liaudies dainos. *Kaina 75 centai.*

Užsisakant kreipkitės į "GARSAS" P. O. Box 32 Wilkes

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

The Baltic States

Article by J. Hampden Jackson

Among the omissions in the Potsdam Agreement there was which has escaped general notice. Nothing was said about the Baltic Republics. These nations are still officially, if tacitly, recognized as independent States by the British and American Governments. By the Russian Government they have been regarded for the last five years as constituent Republics of the U. S. S. R.

This anomalous situation cannot be understood without reference to the events of 1939-40. By 1939 Estonia, Latvia and Lithuania had enjoyed almost twenty years of undisputed sovereignty, the legal basis of which was Soviet Russia's unconditional abandonment of Tsarist Russia's claims upon them and her recognition of their complete independence in the treaties of 1920. No one till the summer of 1939 suggested that their independence constituted a menace to peace or their internal regimes an insult to democracy. But in June, at the time of the Anglo-French-Soviet negotiations, the Russians proposed that a guarantee, which would involve Russian bases on Baltic territory, be extended to the Baltic States. The Baltic Governments demurred, holding that their Non-Aggression Pacts with Moscow were sufficient, and neither Mr. Chamberlain nor Mr. Churchill saw any reason to press them. "It is sufficient," said Mr. Churchill, "for the Great Powers to declare that the invasion or subversion of the Baltic States by the Nais would be an unfriendly act, in the full diplomatic significance of the term, against the Grand Alliance."

After the Ribbentrop-Molotov Pact and the ensuing partition of Poland between Germany and Russia, M. Molotov renewed his demand for Russian bases in the Baltic States in more urgent manner. The Baltic Governments gave in with as good a grace as they could muster, leasing military, naval and air bases to the Russians on the explicit understanding that "the realization of this Pact should not affect in any extent the sovereign rights of the contracting parties, in particular their economic systems and state organization" (Article V.)

The Russians behaved admirably for over half a year. Then suddenly, in June 1940, when the eyes of the world were turned on the Nazi eruption to the Atlantic seaboard, the Russian Government sent an army to occupy the whole of the Baltic States, on the grounds, never proved or seriously reiterated, that their Governments had been conspiring against the Soviet Union. There followed a month of terror during which the Baltic countries were cut off from communication with outside world, their leaders imprisoned or deported (with the exception of President Smetona of Lithuania, who escaped to America by way of Germany) and their civil liberties abrogated. Almost the first news that penetrated the West was that the Russians had got puppet governments to hold unconstitutional elections in Estonia, Latvia and Lithuania, and that the resultant deputies had voted for inclusion of their Republics in the Soviet Union.

No Government has ever professed belief in the validity of these elections—except the Nazi Government which, having helped to pave the way for them by whistling the German minorities out of the Baltic States, hastened to offer her congratulations. Vigorous protests came from Washington, where the State Department protested against "devious processes by which the political independence and territorial interests of the three small Baltic Republics were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors." More tangible judgment was passed on Russia's action when Hitler invaded the Soviet Union in June 1941. His armies marched right through the Soviet's Baltic lines on their way to besiege Leningrad, meeting no resistance from the Baltic peoples, who were anxious only to get rid of the Russians. The bases which the Rusisans had been building for over eighteen months proved worse than useless, for a large Russian force was by-passed and trapped in Western Estonia.

The Germans failed as signally as the Rusisans had failed to get any popular support from the Baltic peoples. Men who had taken to the *Maquis* to hold out against the Rusisans, continued to defend themselves against the Germans, and when the Nazis had to retreat from Tallinn in 1944 the free Estonian flag was raised on the citadel for a moment before the Russians again marched in.

The second Russian occupation of the Baltic States resembles the first. The Soviets have changed many planks in their constituent republics—but have proclaimed religious toleration and a degree of freedom for their constituent republics—but none of these changes is reflected in their policy in Estonia, Latvia or Lithuania. These Republics are more forcibly and thoroughly *gleichgeschaltet* than ever they were by the Nazis. Religious toleration may have been extended to the Orthodox minorities, but the Lutheran and Catholic majorities have no freedom. In Lithuania, a Catholic country, no Catholic newspaper is published, no Catholic school or seminary is open.

British newspapers have been loath to publish evidence of Russian oppression of the Baltic peoples for fear of weakening the alliance against Germany and of jeopardizing the chances of alliance against Japan. It was an unworthy fear and it has had a shocking result. The British public, so healthily impervious to its own Govenrment's propaganda, has begun to believe that of the Soviet Government. When *Pravda* said the other day: "We recall the days when the People's Parliaments of Lithuania, Latvia and Estonia, elected by universal suffrage, decided to establish a Soviet regime and asked for incorporation in the U. S. S. R.; Baltic workers knew that a Soviet regime meant freedom, prosperity and cultural development for the people," there was no journal to remind the British public that those 1940 elections were made on a single-party list hand-picked by a Russian-controlled committee, and that workers in the free Baltic Republics had been incomparably more prosperous and culturally developed than any in a Soviet republic.

Today the Russian case for incorporation has lost any validity it may once have had. Germany is no longer a menace. Russia's control of Baltic ports is guaranteed by her incorporation of Viipuri and Koenigsberg, which Britain and America have recognized. Mr. Bevin will be as well able as Mr. Eden to sift the evidence on the alleged elections of 1940. By continuing his predecessor's policy of refusing to recognize Russia's incorporation of the Baltic States he will be upholding the main principle for which Britain went to war: and he will be in a position to do so without incurring Communist suspicion of ulterior motives.

(Time and Tide, London.)

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siuomi siunčiu $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas .....

STATEMENT OF GOVERNOR MARTIN IN OBSERVANCE OF NATIONAL FRATERNAL WEEK

May 13, 1946

In statement today, Governor Martin said:

"The fraternal spirit which unifies practical and effective effort for mutual benefit and strengthens allegiance to the principles of liberty, justice and equal opportunity is a dynamic force for progress toward peace and brotherhood.

"In grateful recognition of this sound and wholesome influence upon our State and Nation the week of May 19 to 25, 1946, has been designated as National Fraternal Week and will be observed under the direction of th Pennsylvania Fraternal Congress, representing the fraternal benefit societies of our Commonwealth.

"It is appropriate that Pennsylvania, which has the largest fraternal membership of any State in the Union and where the first fraternal benefit society was organized, should take leadership in honoring the achievements of fraternalism. I, therefore, urge the citizens in all parts of Pennsylvania to support National Fraternal Week by active participation in its activities."

STATEMENT OF INSURANCE COMMISSIONER GREGG L. NEEL IN OBSERVANCE OF NATIONAL FRATERNAL WEEK

As a friend of the thousands of members of our Fraternal Societies and, officially as Insurance Commissioner of the Commonwealth of Pennsylvania, I welcome the celebration of National Fraternal Week by the National Fraternal Congress of America, May 19 to May 25.

We, in Pennsylvania, are very proud of our Fraternals and particularly since Fraternals first saw the light in our Commonwealth. Since the beginning of this Nation, Fraternal Societies have fostered and perpetuated the virtues of patriotism, loyalty and love of family.

The ideals and principles of these Societies and of their members are typical of these which we cherish as the Amrican way of life. It is both the duty and privilege of Fraternalists to bring their message of brotherly love into the hearts of men and to impress upon them their duty to democracy and to government

I join with you in this observance of National Fraternal Week and extend my felicitations to all of you.

May 13, 1946
Harrisburg, Pa.

THE PURPOSES OF THE NEWLY FORMED BALTIC SCANDINAVIAN SOCIETY OF WASHINGTON, D. C.

At a representative meeting of persons of Baltic and Scandinavian extractions in the metropolitan area of Washington, D. C. held on Monday evening, April 29th in the International Student House, 1708 N. H. Ave., N. W., a proposed Constitution and By-Laws was presented for discussion and was finally adopted for the newly formed Baltic Scandinavian Society of Washington, D. C.

The purposes of the Society as outlined are:

(a) to associate and bring into fellowship in a combined, cooperative Society persons residing in Washington, D. C. and vicinity who are of Danish, Estonian, Finnish, Icelandic, Latvian, Lithuanian, Norwegian and Swedish extractions and other persons who are interested in the Baltic and Scandinavian peoples, their languages and customs;

(b) to develope a firm friendship between the peoples of the Baltic and Scandinavian countries and the people of the Uneited States of America;

(c) to foster a deeper appreciation and understanding of the [illegible] of the members and the public the achievements, progress and aspirations of the Baltic and Scandinavian peoples and their contributions to our own American way of life in economics, sciences, arts and other fields of endeavor;

(e) to entertain and invite authorities to discuss the national life of the Baltic and Scandinavian countries;

(f) to observe some of the Baltic and Scandinavian national days in common;

(g) to hold joint affairs for the enlightenment and enjoyment of the members;

(h) to conduct the activities of the Society without engaging in party politics and religious controversies.

The following officers were also elected and are to serve until the regular Annual meeting in October: President—Mr. Ladislaus J. Esunas, Vice-President—Mrs. Ruth S. Beckman, Treasurer—Mrs. Marion Tremblay, Social Secretary—Miss Leona Olson, Recording Secretary—Miss Lilly Gunderson, Sergeant at [illegible]

for the respective Sections and have them organized.

Number of prominent Scandinavian Americans have already signified their interest and support. Congressman Harold Hagan, a former editor and publisher of a Norwegian newspaper in Minnesota, has endorsed it highly.

The Society will hold its first social on Monday evening on May 20th in the International [illegible]

Sermons Yesterday

(May 5, 1946)

REV. A. EDWARD GRADECK URGES GENEROSITY IN THE CAMPAIGN TO FEED THE STARVING OF THE WORLD

Charity in the name of the Good Shepherd—Charity in the name of Jesus Christ" was asked by Rev. A. Edward Gradeck yesterday in his sermon in Saint Casimir's Church on the need for generosity on the part of Americans in the campaign beginning next Sunday for food for the children of Europe and of the East.

"Do we need an example of giving more dramatic than that of our crucified Lord?" Fr. Gradeck asked. "With arms outstretched, He was hung on a cross. He gave even unto His last drop of blood; He "emptied Himself" that we might live. If God were so willing to endure such horrible sufferings, even to die for us, can we not imitate Him at least to a slight degree, by aiding these unfortunate people of war-torn Europe and Asia?"

Speaking on the philosophical proofs of the existence of God by a chain of casuality to the ultimate and First Cause the pastor said God is a Cause supremely good, and hence all the effects that proceed from Him are of themselves good, for there can be no evil sequence from a source that is supremely good. God made everything good, he explained, but when we come to man, we find quite the reverse; for by his personal actions in violation of given commands, man sinned and from man's disobiedience came the evil consequence we witness today.

Pointing to the handiwork of man in the chaos that rides in Europe today as a result of the war Fr. Gradeck asserted that a full picture of evils man can cause is apparent in the destruction. "Destruction everywhere, poverty rampant, disease spread everywhere. Hungar stamped on the hollow cheeks of the people. The four horsmen of th Apocalypse riding again with free rein."

"Viewing this segment of shipwrecked humanity, it is for us here in America to come to their rescue before it is too late," Fr. Gradeck, continued. "By our generosity and charity we must aid once again in the great humanitarian work of physical and spiritual rehabilitation. The outstretched arms of women and children reach to us across the ocean, pleading and begging for food and clothing to tide them over this desperate period. Can we resist their pleas? Less than six months ago, we were asked for a little like contribution, and the response was magnificent. We are asked again, and again we shall give—yes, give until it hurts."

Canonization of First Saint From U. S., Mother Cabrini, Believed to Set Time Record

By CHARLES T. LUCEY, Scripps-Howard Staff Writer

Rome, Feb. 28—It has taken centuries to canonize some of the saints of the Roman Catholic Church, yet only 28 years after the death of Mother Cabrini she has become the first saint from the United States. That is perhaps a record in all church history.

Mother Cabrini was an Italian-born nun who founded the Missionary Sisters of the Sacred Heart in the United States where she became a naturalized citizen.

Twenty-eight years is long time to settle a case in law courts, yet so exacting is the church before canonization that in this case 20 volumes were filled in examining every detail of her 67 years. Did she have humility, charity, prudence? Did she mortify herself in personal sacrifices? What were her good works? Does anyone have evidence against her? Has prayer to her resulted in what the highest authorities of the church will accept as miracles?

Rigid Inquiry

In 1938, after her cause was advanced by the late Cardinal Mundelein of Chicago, in whose archdiocese she labored, she was beatified and thereafter called Blessed Mother Cabrini. But beatification is still far from canonization. So another eight years passed before the church finally decided her life and works were holy enough to allow her to be known as Ste. Frances Xavier Cabrini.

An inquiry court spent years of study of her life in the United States and Italy. In two instances, prayer to the Blessed Mother Cabrini brought reportedly miraculous healings in seemingly incurable afflictions. But the church demanded proof and documentation. Medical authorities studied the cases. Step by step, the inquiry moved from one church tribunal to another.

There was the so-called Devil's Advocate, a prosecutor who sought all evidence to oppose canonization. Finally, sainthood was decided, and, by their votes, the four new United States Cardinals have ratiifed the decision. The actual canonization ceremony may come perhaps later this year.

Founded Hospital

This new saint was born in Milan, Italy, in 1850. She established a new order of nuns there, then, in 1889, she went to New York and founded Columbus Hospital and schools in many sections of the city. She carried her work to Chicago, founding a hospital, orphanages and schools. Of a brilliant mind, vast energy and great faith, she pushed on to establish similar institutions in Denver, Seattle, Los Angeles, New Orleans, Philadelphia, Scranton, Newark and many other places. They were not limited to Catholics, but served all races and creeds.

She went to South America, and, in her nun's habit, rode horseback thru the Andes to spread beneficience. In time, her nuns pushed on to found institutions in China, France, England and Spain. Altogether, her order grew to have 122 major institutions and a large number of smaller missions. Always she kept expanding, training more nuns to carry on her work.

nw-fmok,w-o:oaftervred

THE COURSE OF SOVIET EXPANSION

Stalin said in a widely-publicized statement of foreign policy in the early Thirties: 'We do not want a foot of foreign soil; we shall not give up an inch of our own.'

The Soviet leader did not say: 'We do not want a foot of foreign soil except Latvia, Lithuania, Estonia, Eastern Poland, Bessarabia, Northern Bukovina, Eastern Czechoslovakia, parts of Finland and East Prussia.' But this is the score to date of outright territorial acquisitions in Europe alone. And communist-dominated governments are running the affairs of Poland, Rumania, Yugoslavia, Bulgaria and Albania.

(William Henry Chamberlin, *Human Events*, February 6, 1946.)

LEGAL NOTICE

SHERIFF'S SALE
Friday, June 14, 1946
At 10:00 A. M.

By virtue of a writ of Fi Fa No. 42 July Term 1946, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, to me directed, there will be exposed to public sale by vendue to the highest and best bidders, for cash, in Court Room No. 1, Court House, in the City of Wilkes Barre, Luzerne County, Pennsylvania, on Friday, June 14, 1946, at ten o'clock in the forenoon of the said day, all the right, title and interest of the defendants in and to the following described lots, pieces or parcels of land, Viz:—

PARCEL 1:

ALL that certain lot, piece or parcel of land situate in the Borough of Miners Mills, Luzerne County, Pennsylvania, now City of Wilkes-Barre, being lot No. 118 in the survey and plot laid out in building lots by William Sturdevant for Jesse Thomas, recorded in Luzerne County in Deed Book 148, page 5, bounded and described as follows, to wit:—

BEGINNING at a corner of the Mock Town Road and Union Street; thence along said Union Street to Railroad, about 81 feet; thence along said Railroad to Lot No. 117, in said plot; thence along said Lot No. 117 to said Mock Town Road about 105 feet; thence along said Mock Town Road 50 feet to the place of beginning.

IMPROVED with brick and frame store and apartment building.

PARCEL 2:

ALL that certain messuage and lot of land in the 10th Ward of the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, bounded and described as follows:

BEGINNING at a point on the Easterly side of River Street, same being a corner of land of Q. A. Gates; thence along land of said Q. A. Gates in an Easterly direction 120 feet to a corner; thence along land formerly of S. Maria in a Northerly direction and parallel with the line of River Street about 40 feet to land of M. H. Bell, deceased; thence along said land in a Westerly direction 120 feet to River Street; thence along River Street 40 feet to the place of beginning.

IMPROVED with a three family brick apartment building and garage in rear.

Seized and taken into execution at the suit of Samuel Mittleman, now for the use of Antoinette Cembrola, Assignee vs. Mose Mose A. Mittleman, individually, as Terre Tenant, and as Administrator D.B.N.C.T.A., Morris Unterberger and Mary Unterberger, individually, and as Terre Tenant and Co-Executors of the Estate of Samuel Mittleman, Deceased, with notice to Gussie Mittleman, terre tenant, and will be sold by,

DAVID C. VAUGHN,
Sheriff

ISRAEL T. KLAPPER,
Attorney

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MISIJOS 1946 M.

Millinocket, Me.—Šv. Martino parapijoje, gegužės 19-26 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.

Brooklyn, N. Y.—Apreikimo parapijoje, Šv. Antano novena ir Tretininkų vizitacija, birželio 4-13 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.

Cicero, Ill.—Šv. Antano parap., Šv. Antano novena, birželio 4-13 d.—Tėv. Justinas Vakys, O. F. M.

Newark, N. J.—Švenč. Trejybės parap., misijos ir 40 val. atlaidai, birželio 2-11 d.—Tėv. Agnelius Krasauskas, O. F. M.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie nuoširdžiai gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—"KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU?", [illegible] "GARSO" P. O. Box [illegible]

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS PITTSTON'O ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS KONCERTAS PAVYKO

Wyoming Klonyje lietuviškų koncertų būna retai, bet gerų.

Suvirš metai atgal, vasario 9, 1945, pittstoniečiai buvo surengę labai rimtą koncertą, kurio programą išpildė tokios meno pajėgos, kaip operos artistė Ona Katkauskaitė-Kaskas ir pianistas kompozitorius Vytautas Bacevičius; pereitą rudenį, spalių 28, 1945, kingstoniečiai irgi surengė didelį koncertą su artiste Elena Bartush ir pianistu Tadu Šidlausku.

Dar nespėjome pamiršti minėtų koncertų, štai Pittston'o Šv. Kazimiero parapija pereitą trečiadienį, gegužės 8-tą, surengė naują metinį koncertą, kuris visais atžvilgiais pavyko.

Koncertas įvyko gražioje West Pittston High School auditorijoje, kuri buvo užpildyta publika—vietiniais ir svečiais iš visų Wyoming Klonio kolonijų, iš Scrantų, Mahanoy City ir kitų kolonijų.

Programa pradėta Lietuvos himnu, kurį puikiai sugrojo Louis Savitt's styginis orkestras.

Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujant gabiam muzikui Broniui Voveriui, sudainavo "Goin' Home", Dvorak; "Lilac Tree", Gartlan; "Rosary", Nevin. Kiekviena daina buvo publikos palydėta gausiais plojimais.

Pasirodė viešnia artistė Polyna Stoska. Leo Taubman'ui akompanuojant pianu, sudainavo "Ombra Mai Fu", ariją iš operos "Xerxes, Handel'io; "Non So Piu", ariją iš operos "Figaro vedybos", Mocarto; "Manella Mia", italų liaudies daina, Gianini; "Jewel Song", Gounod.

Louis Savitt's styginis orkestras artistiškai sugrojo "Malaguena", Lecuona; "Poupee Valsante", E. Poldini.

Artistė Polyna Stoska vėl sudainavo "Man per naktį buvo liūdna", Stanek-Laumanskienės; "Mano rožė", Kačanausko; "Sunku man gyventi", Šimkaus; "Mano sieloj šiandien šventė", Tallat Kelpšos.

Po pertraukos vėl pasirodė Šv. Kazimiero parapijos choras vadovaujamas muz. Br. Voverio. Sudainavo "Jankaus daina", Šimkaus; "Klip-klap", Vanagaičio, ir priedo "Kentucky Babe", Geibel.

Kaip lietuviškas, taip angliškas dainas choras gerai išpildė. Čia matoma gabi, patyrusi vedėjo muz. Br. Voverio ranka, kuris iš muzikos ir dainos mėgėjų gali sudartyi stiprią artistinę pajėgą.

Art. P. Stoska sudainavo "By a Lonely Forest Pathway", Griffes; "Young Tom O'Devon", Russell; "A Memory", Ganz; "So I Go Singing", Bransen; "Ecstasy", Rummel.

Louis Savitt's orkestras sugrojo melodingus kūrinius "Intermezzo", Heinz Provost; "Patrol of The Steppes", Lev Knipper.

Artistė P. Stoska sudainavo "Nuliūdimo valanda", Žilevičiaus; "Kur paliko ta jaunystė", Gudavičiaus; "Pilu stiklelį", Šimkaus; "Burtai", Gruodžio, ir "Kur bakužė samanota", Šimkaus.

Nėra abejonės, kad P. Stoska paliko gerą įspūdį, kaip gražiabalsė, aukštos teknikos, švelnių manierų, gražios interpretacijos artistė. Ji patiko lietuviškai publikai, kurią žavėjo maloniomis lietuviškomis dainomis, ir kitataučiams meno mėgėjams, kurių irgi buvo apščiai. Jos gausus repertuaras patenkino senus ir jaunus, gilesnio ir lengvesnio meno mėgėjus. P. Stoska yra pažiba, kuria lietuviai gali pasidžiaugti ir pasididžiuoti, kuri kelia mūsų vardą kitataučių akyse.

Paskutinį programos numerį "Vasaros naktys", Kačanausko, išpildė visos jėgos—solistė P. Stoska, choras, styginis orkestras ir gabus akompanistas Leo Taubman.

Baigta Amerikos himnu.

Suprantama, kad šis koncertas nejvyko pats savaimi. Reikėjo daug darbo padėti jį surengti, išplatinti tikietus, sumobilizuoti rėmėjus (patrons) ir tuo patikrinti visapusį pasisekimą. Tur būt, nesuklysiu sakydamas, kad šių metinių koncertų iniciatorium yra pats parapijos klebonas, žinomas veteranas patriotas kun. J. Kasakaitis. Iš pirmojo (pernykščio) koncerto tūkstantinę dolerių gavo labai naudinga įstaiga—Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centras, kuris propagandos priemonėmis gina Lietuvos teises į laisvę ir nepriklausomybę ir per lietuviškus laikraščius informuoja mūsų visuomenę apie Lietuvos ir jos pavergtų, karo ir okupacijų išblaškytų, žmonių padėtį. Šių metų koncerto pelnas eina bažnyčios vargonų fondui.

Meniškam ir finansiniam koncerto pasisekimui labai daug pasidarbavo muz. Bronius Voveris, kun. Alfonsas Žukauskas, kun. J. Tribendis ir jų padėjėjai.

Daugiau tokių koncertų! *M.*

Teko Man Dalyvauti Pittstono Koncerte

Sužinojęs iš spaudos, kad Šv. Kazimiero parapijos lietuvių choras, Pittston, Pa., rengia koncertą, kuris vedamas p. Broniaus Voverio, apie kurį daug esu girdėjęs, kaipo vieną iš įžymiausių Amerikos muzikų, pasiryžau vykti į koncertą. Nors man buvo toloka ir nepatogu, mečiau į šalį viską, atvykau į Pittstoną, užėjau į kleboniją ir įsigijau bilietą.

Labai džiaugiuosi, kad neapsivyliau dalyvavęs, nes iš tikro buvo man tai tikros vaišės. Panelė Polyna Stoškiūtė mane žavėte sužavėjo savo stipriu ir maloniu dramatiniu sopranu. Kai kurios dainos tikrai buvo sunkios, bet jai ėjo viskas sklandžiai, ir čia pasirodė tikrai meniškas jos dainų išpildymas. Kūrinius atlikinėjo penkiose kalbose: lietuviškai, angliškai, itališkai, vokiškai, prancūziškai. Duokite mums daugiau tokių pažibų!..

Taipgi neapsivyliau Broniu Voveriu, nes tai sugebėjo puikiai diriguoti chorą ir išlaikyti visas muzikos taisykles, kaip piano, allegro, ir tt. Choras buvo išlavintas puikiai ir malonu buvo klausytis.

Gal daugiau kas savo įspūdžius parašys iš koncerto.

Linkiu pittstoniečiams dirbti lietuvių tautai ir muzikai, o Broniui Voveriui sveikatos ir ištvermės.

Panelei Stoškiūtei linkiu neįnuilstamai darbuotis Amerikos lietuvių visuomenės naudai ir savo gražiu balseliu dažnai ją linksminti. *Budvietis*

Elmhurst

MOTERŲ REKOLEKCIJOS

Birželio 23 iki 26 d. bus laikomos moterims rekolekcijos Šv. Marijos Viloje, Elmhurst, Pa. Tėvas pranciškonas iš Greene, Maine, ves šias rekolekcijas.

Prašome pranešti iš anksto, jeigu norėsite atlikt šias rekolekcijas.

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIAMS

Svarbus 17 kuopos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gegužės 19-tą, tuoj po paskutinių Mišių Švč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre.

Bus jubiliejinio bankieto raportai; rinkimas atstovų į 55-jį seimą ir kiti svarbūs reikalai.

Visi nariai-narės, dalyvaukite.

J. Batvinskas, pirm.

Kingston

BUS DIDELĖS IŠKILMĖS

Šį sekmadienį, gegužės 19-tą, turėsime didelės iškilmes.

9 val. ryte Šv. Marijos bažnyčioje kun. V. Žemaitis atlaikys šv. Mišias mūsų parapijos auksinės žvaigždės motinų (Gold Star Mothers) ir karių intencija.

3 val. po pietų bus Panelės Švenčiausios vainikavimo iškilmės ir įrašymas naujų sodaliečių. Pamokslą sakys svečias pamokslininkas kun. jėzuitas.

Po pamaldų bus socialė pramoga, kurioje dalyvaus sodalietės, jų motinos ir auksinės žvaigždės motinos.

SODALIEČIŲ PRAMOGA

Sekmadienį, gegužės 26-tą, Šv. Marijos parapijos sodalietės turės įvairią pramogą parapijos svetainėje. P-lė M. Baldauskaitė skaitys Michael Kent "The Mass of Brother Michel". Taipgi bus vaišinimas arbatėle. Rengimo komiteto pirmsėde yra Irene Kadišiūtė, vice pirmsėde Veronika Agurkytė.

Pittston

LRKSA 7-TA KUOPA IŠRINKO ATSTOVUS SEIMAN

Pereitą sekmadienį, gegužės 12, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko reguliaris mėnesinis LRKSA 7 kuopos susirinkimas.

Svarstyti senųjų A klasės 4 procentų certifikatų perrašymas į 3 procentų certifikatus ir kiti reikalai.

Į 55-jį seimą kuopos atstovais išrinkti šie nariai: kun. Alf. Žukauskas, Vincas Grieštaraitis, Ignas Leškauskas, Edvinas Jasaitis, Ona Joneikienė, alternatas—Marė Gervienė.

7-ji kuopa yra viena iš didžiausių ir veikliausių Susiv. kuopų. *Rap.*

PAGERBS GRĮŽUSIUS KARIUS

Lietuvių Piliečių Klubas sekmadienį, gegužės 26 d. rengia vakarienę pagerbimui iš karo tarnybos grįžusių klubo narių ir narių sūnų.

Vakarienės programa bus įvairi ir įspūdinga. Dalyvaus pasižymėję kalbėtojai ir dainininkai. Bus ir kitokių pamarginimų.

Garbės svečių-karių bus virš 30. Kiekvienam bus įteikta piniginė dovana $10.00.

Klubo narių ir narių sūnų garbės sąraše (Honor Roll) randasi 84 vardai.

Pirmoji 28 grįžusių grupė buvo pagerbti lapkričio 11, 1945. Likusieji bus pagerbti kada visi sugrįš namo.

Klubo "garbės narių" sąrašą įrengus, kuris su atatinkama programa buvo pagerbtas, nutarta įsteigti kareivių fondą.

Darbšti klubo valdyba, direktoriai ir pasišventę nariai, rengdami įvairias pramogas, jau sukėlė fondui $930.00.

Tad iš to fondo grįžusiems iš tarnybos dalinamos dovanos.

A. Galinskas

Didžiulis L.R.K.S.A. 4-tos Penna. Apskrities

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį

Birželio-June 2, 1946

SANS-SOUCI PARK

Pelnas Apskričiai, Scrantų Vyskupijos Statybos Fondui ir Amerikos Lietuvių Tarybai

4 P. M. PARKO PAVILJONE MUZIKOS, DAINŲ IR KALBŲ PROGRAMA

Nuoširdžiai visus užkviečia dalyvauti

LRKSA KETVIRTOS PENNA APSKRITIES VALDYBA

A. A. Mirusiems

A. a. Juozas Rutčauskas, gyv. 434 McLean St., Wilkes-Barre, numirė gegužės 6-tą, palaidotas iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, sūnų, penkias dukteris ir penkis anūkus.

A. a. Zigmas Zubrevičius, gyv. 41 Hemlock St., Wilkes-Barre, numirė gegužės 8-tą, palaidotas gegužės 11-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko pusseserę Mrs. V. Karroll iš Elizabeth, N. J.

A. a. Juozas Mieženis, gyv. 29 Kado St., Parsons, numirė gegužės 11-tą, palaidotas gegužės 14-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko žmoną, penkis sūnus, vieną dukterį, vieną brolį ir dvi seseris.

A. a. Antanas Jonuška, 55 metų, gyv. 102 Lackawanna Ave., Duryea, numirė gegužės 13, palaidotas iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, 3 sūnus, dvi dukteris, vieną brolį ir vieną anūką.

GEGUŽĖS 21-MĄ PAREMKIME JO KANDIDATŪRĄ U. S. KONGRESAN

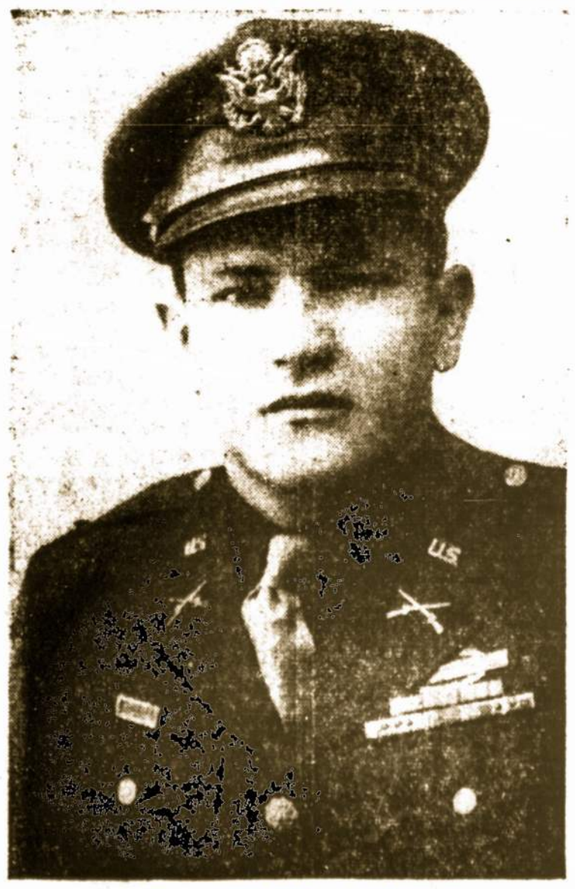

LT. AMBROSE J. NOWAK

Lt. Ambrose J. Nowak iš Jenkins Township siekia nominacijos į U. S. Kongresą iš Luzerne apskrities demokratų tikietu primary rinkimuose, antradienį, gegužės 21, 1946.

Jis yra baigęs Jenkins Township High School ir įstojo kariuomenėn rugsėjo 5, 1942, kaip eilinis karys; lavinosi Croft stovykloje, South Carolina; Breckenridge stovykloje, Kentucky; ir Fort Meade, Maryland; kovo 31, 1943, buvo pakeltas pėstininkų antruoju leitenantu Fort Benning, Georgia.

Lt. A. Nowak yra apdovanotas purple heart su cluster, keturiomis kovų žvaigždėmis, taipgi bronzine žvaigžde (bronze star) už jo žygius New Guinea; Leyte; North ir South Luzon, ir Philippinose. Jis buvo narys 6-jo Ranger Infantry batalijono, ir buvo vienas iš dviejų amerikiečių kareivių įkėlusių kojas Phillipinų žemėn prie Leyte.

Kovo 29, 1945, prie Luzon jis buvo sunkiai sužeistas, vėliau jis nukentėjo sunkius fosforinius rankų, veido ir kojų apdegimus, kada jau Phillipinų kampanija ėjo prie užbaigos. Jis taipgi tarnavo šešis mėnesius okupuotoje Japonijoje.

Jis yra Amerikos Legijono narys; Veterans of Foreign Wars ir daugelio bažnytinių organizacijų narys; jo svarbiausias susidomėjimas suteikt geriausią patarnavimą visiems veteranams ir jų šeimoms, kadangi jis pats petis į petį su jais kovojo. Jis taipgi kovos už pagreitinimą veteranams bonų, jis greta su darbininkų vadais kovos, kad mūsų mainieriai galėtų užsidirbti žmonišką pragyvenimą, kadangi jie dirba pavojinguose požemininuose darbuose.

Jo numeris balote yra 10-A Demokratų tikete.

GEGUŽĖS 21 BALSUOKITE UŽ LT. AMBROSE J. NOWAK.

Jūsų parama bus gilai įvertinta.

DALYVAUS METINIO IŠVAŽIAVIMO PROGRAMOS IŠPILDYME

WILKES-BARRE ŠVČ. TREJYBĖS PARAPIJOS CHORAS

Sekmadienį, gegužės 26-tą, Sans Souci parke, įvyks metinis Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos choro išvažiavimas. 4:30 P. M. parko paviljone bus koncertinė programa. Dainuos parapijos choras, kurį dabar veda p-lė Ona Miliauskaitė. Ilgametis choro vadas muz. J. Stulgaitis tebeserga ir negalės dalyvauti išvažiavime. Wyoming Klonio ir apylinkės kolonijų lietuviai kviečiami dalyvauti išvažiavime ir maloniai praleisti laiką.

PAIEŠKO

Paieškau prie namų priežiūros teisingą moteriškę. Vieta pastovi. Plačiau pranešiu laišku: JURGIS BARONAS, 11059 Dodge Rd. 2, Van Dyke, Mich.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis

Laidotuvių Direktorius (Funeral Director)

48 E. Stanton Street Hudson, Pa.

Tel. W-B 2-2418

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA

Laidotuvių Direktorius

Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuoširdų ir mandagų patarnavimą.

2428 North Main Avenue Scranton, Pa.

Phone 2-5722